EL POBLE CATALÀ

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

a EL POBLE CATALÀ sense participació a la seva "Biblioteca„

CATALUNYA..... 4 pessetes trimestre, 16 pessetes l'any.
NACIONS IBÈRIQUES..... 4 pessetes trimestre, 16 pessetes l'any.
PAÍSSOS DE UNIÓ POSTAL..... 9 pessetes trimestre, 36 pessetes l'any.

Barcelona, dimecres, 2 de Maig de 1906

ANY III = NÚM. 78 = 5 CÉNTS.

Redacció y Administració: Plassa Santa Agna, núm. 17, pral.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

a EL POBLE CATALÀ y a un volum trimestral de la seva "Biblioteca„

BARCELONA..... 1'50 pessetes cada mes, 4'50 pessetes trimestre
CATALUNYA..... 5'00 pessetes trimestre, 20'00 pessetes l'any
NACIONS IBÈRIQUES..... 5'00 pessetes trimestre, 20'00 pessetes l'any

Cartró-cuiro pera cobertes **Roviralta y Comp.ia**
Carrer Ample, número 26. -- Barcelona

L'Administració al públic

El Poble Català, convertit en diari del matí desde 1.er de maig, procurarà ajuntar a la defensa dels nostres ideals patriótics y polítics, una informació amplíssima y una acció constant per la educació social y la cultura de Catalunya.

Fidels an aquest propósit, associèm la publicació del diari **El Poble Català** a la edició de noveles inédites dels mestres de la nostra literàtura o de obres eminents de autors extrangers, ab la fí de que les belles lletres, aprofitant l'excelent veícol de difusió que representa un gran diari, puguin realisar en el pensament y en la voluntat del nostre poble tota la seva obra civilisadora.

La publicació del diari y les edicions de nostra *Biblioteca* seran paraleles y igualment fixes. Cada trimestre repartirem puntualment als nostres suscriptors una novela en octau allargat, de mes de trescentes planes, bellament editada, ab encuadernació de percalina, y quin cost a les llibreríes no baixará de quatre pessetes. Al presentarse al cobro cada rebut trimestral ó l'últim rebut mensual del trimestre, serà entregat el corresponent volum.

La presentació externa de la **Biblioteca de El Poble Català** competirà ab lo mellor que's fa a Barcelona y al extranger, y sobre la importancia de les obres que publicarem cal sols dir, per única recomanació que la primera serà **Revolta,** den J. POUS Y PAGÉS. An aquesta seguiran **Sis nits den Llorens Morè,** den VICTOR CATALA.—**El Castellanista,** den J. MASSÓ TORRENTS.—**Recorts y Fantasíes,** den APELES MESTRES y obres den JOAQUIM RUYRA, ENRIC DE FUENTES y altres mestres de les lletres catalanes.

La suscripció del diari **El Poble Català** malgrat el valor dels llibres que repartirem als nostres abonats, costarà tant sols els següents preus:

Barcelona, 1'50 pessetes al mes (compresa la suscripció y'l volum trimestral de la nostra *Biblioteca*).

Catalunya, 5 pessetes trimestre (compresa la suscripció y'l volum trimestral de la nostra *Biblioteca*).

Desitjosos, no obstant, de evitar reclamacions pels possibles extravíos a correu dels llibres que haguem de enviar als suscriptors de comarques catalanes poc avinentes, admeterem **per tot Catalunya,** *fora de Barcelona,* abonats exclusivament al diari, pel preu de **4 pessetes trimestre** sense cap dret a la nostra *Biblioteca.*

Nacions Ibèriques, 4 pessetes trimestre (sense volum).

Paissos de l'Unió Postal, 9 pessetes trimestre (sense volum).

Mai s'haurà publicat a Catalunya ni fora d'ella un periòdic ab condicions tan aventajoses pera'l públic y d'acció tan directa per la cultura de nostra patria.

F. MAS SARDÁ Y FILLS
BANQUERS
Rambla del Centre, núm. 20
Negociació de tota mena de valors y cupons
Queda oberta la negociació del cupó Amortisable 5 per 100, venciment 15 de Maig pròxim.

PERA REGALOS
GRAN LIQUIDACIÓ de CUADROS al OLI
dels principals y llorejats artistes espanyols y gran varietat de motllures y marcs de totes classes.
Exposició: Rambla dels Estudis, 6, davant de "El Siglo„.

S'ofereix pera hores o tot el dia, jove de 31 anys, molt práctic en correspondencia y llibres; caligrafía, dibuix y altres coneixements utils. Gust y disposició pera trevalls no rutinaris. Referencias inmillorables. — Administració d'aquest diari. E. P. C.

La Economia política nacional

Les classes productores deuen sumarse a les forces polítiques que feconden la solidaritat de Catalunya. Un interès de primer orde les porta a n'aquest poderós bloc, generador avui d'un gran trevall, regulador desde ara de la vitalitat de la nostra ànima social.

Convé als productors la resurrecció de Catalunya, la radical renovació d'Espanya. Necessiten que s'instauri la autonomía. A les raons polítiques del cambi, s'hi afegeixen raons econòmiques, igualment decisives.

La economía política espanyola no es pas un cos viu y sà, no constitueix un organisme capacitat pera les lluites de la concurrencia mondial. Li són contraris tots els interessos que axopluga la centralisació. La coibeixen la esterilitat de l'Estat, l'ignorancia dels seus homes. La malogren imprevisions inconcebibles, cent vicis y deficiencies de geografía física, de mentalitat y de ratsa.

Espanya té una economía estacionaria, passiva, estàtica. No té institucions de crèdit, ni una agricultura avensada, ni nombroses industries, ni un comers complexe. Es un mercat aleatori y miserable. Li manquen vies férrees, carreteres, instalacions d'importancia, humitat, aigua. La población es escassa y pobra, està massa disseminada, viu una vida sense necessitats variades. El poder dels seus trevalladors, en general, dona un coeficient lamentable. Les capacitats industrials són inertes, com les de la terra, per falta de ciencia y de recursos. Y la sangría de la emigració, l'indiferencia de l'Estat, la pobresa y l'incultura generals, mantenen baix el nivell econòmich, enfondeixen l'abim de la decadencia, tanquen els horitzons del poble.

Y aquest estat de coses no's millorará si perduren les organisacions de que es producte. Si persisteixen els errors y els defectes constitucionals en el vigent règim. Si tot han de poseirho y manejarho institucions arcàiques y politics ineptes. Si no's reforma y renova, de baix a dalt tot lo establert pels darrers segles.

Les regions vives, com Catalunya y Basconia, se troven retudes per les regions que dormen. Aquestes donen el general nivell y ab la seva miseria destruexien l'equilibri nacional, entrebancant la expansió creixent de les primeres. A les regions mortes hi ha un trevall precari y primitiu, salaris irrisoris, la massa social improductiva: lluny de ésser un mercat, representa una carga.

Per això, per alenar els estimuls y els triomfs de la riquesa y de la vida, dels trevalladors y les industries, es precis iniciar y assegurar el pas del estatisme al dinamisme, de la rutina al progrés, de la tradició a una evolució indefinida. Y pera lograrho cal imposar un total cambi: polític, pera entregar a les iniciatives de la llibertat la forsa y la acció del govern; econòmic, pera que'ls nivellaments se determinin per les regions riques, y siguin els salaris remuneradors y civilisats y el trevall apte; social, pera que deixin de ser mera virtualitat somorta y latent les energies populars.

Heus aquí la suprema raó que atreu a la solidaritat catalana les classes productores. Si han de sortirne positivament de les angunies d'avui, derivades d'una situació gravíssima, han de ajudar a destruirla y cambiarla. La política econòmica requereix progressos continuats, ni fins ara ni desde ara possibles sota un Estat omnipotent y una centralisació xorca.

Ha de obrirse camí una concepció novella de les activitats humanes. A la concepció errònia d'un monarquisme impotent, ha de oposarse una concepció lliberal y democràtica. Al poder absolut de l'Estat, han de sustituirse els poders expansius encarnació de la sobirania del poble. Llibertat y trevall, autonomía y riquesa, són formes conexes de la creixensa social, progressos y mellores que fan la civilisació efectiva.

¿Volèu una Nació forta? Donèuli regions autònomes. ¿Volèu una Nació rica? Instaurèu regions vives. ¿Volèu un alt coeficient de trevall, de población, de consum, d'industries? Imposèu a Espanya un ideal que desvetlli les energies socials, que ho capgiri tot, els poders, la forma de govern, la direcció, la vida.

Una economía nacional digna del nostre temps, un desenrotllo sistemàtic de les condicions favorables a una ampla producció; un mellor us dels recursos de la naturalesa; l'aprofitament mes intensiu de les qualitats industrials, deuen concebirse y poden realisarse. Però cal concebirho y realisarho per la compenetració dels productors ab els intelectuals, del trevall ab la política.

J. LLUHÍ RISSECH

ECOS

Aquesta nit deu verificarse en el «Foment del Trevall Nacional» el primer dels dos concerts que'ls alumnes de l'academia Granados han organisat a benefici de l'Ampar de Santa Llucia. S'executaran obres d'Haendel, Saint-Saëns, Godard, Grieg, Paderewski, Scarlatti, Granados y Beethoven. Hi pendran part els alumnes mes aventatjats del mestre Granados. En el segon concert que tindrà lloc el día 4 serà executat exclussivament pel notable pianista y professor de l'Academia Frank Marshall y el jove violinista Marian Perelló. Omplen el Programa, Mozart, Haendel, Beethoven y Grieg.

***

S'ha termenat la segona serie d'operacions electorals de la Duma russa. D'aqueixos trevalls en resultaran 243 diputats que junt ab els 187 que sortiren elegits de la primera serie d'operacions electorals formaran les quatre quintes parts de la Duma. Se sap ja els resultats següents: 62 diputats de l'esquerra: 30 del centre; 3 de la dreta y 33 de opinió indeterminada.

Cuant se coneixin els vots obtinguts ne els colegis urbans s'augmentarà encara la proporció dels elements avansats, puig la Duma en general s'ha declarat partidaria de les constitucions democràtiques.

***

La revista decenal *Castropol,* dedicà un dels ultims números a honrar la memoria del illustre Dr. Josep R. de Luanco, ex-rector de la nostra universitat y catedràtic durant molts anys de Química general a la mateixa. Al enfront hi ha el retrat del Dr. Luanco y en el text es troben els noms de persones molt conegudes que signen articles dedicats a la memoria del gran apòstol de la teoría química unitaria. Hi figuren escrits en gallec, portugués, català, presentant al asturià que tant be sapigué adaptarse a la terra catalana, y l'adesió de la *Academia y laboratori de Ciencias médicas de Catalunya,* quins socis es compten entre els seus deixeples.

Al edifici de la universitat d'Oviedo ha quedat instalada la biblioteca particular del Dr. Luanco, puig fou la deixa que feu a'n ella per ser l'universitat de la seva terra.

***

El *Dvatsati Vek,* publica un article del conegut escriptor rus Melchin Ja-Ronbovitch sobre la situació desesperada en que's veuen els *criminals* polítics condempnats a travalls forsats de resultes de la revolució moscovita.

Aquest article, documentat per les revelacions dels propris deportats, mostra que llur situació no's melloraría per medi de cap amnistia ja que estan clasificats entre els criminals vulgars. Es precís fer constar que moltes persones deportades haurien pogut recobrar llur llibertat y estan avui encarc en la presó y en el desterro degut al rang de presoners en que s'els ha posat. Aixis li es facil a l'autocracia rusa extendre indults sobre el paper y mantidre les condemnes als seus contraris. Aquesta burla y aquesta hipocresia son un refinament de tirania.

***

Nostre amic el Dr. Benet R. Barrios ha rebut una amable invitació per assitir a la festa nacionalista finlandesa que tindrà lloc el jorn del aniversari del neixement den Snellman. L'esquerp y culte escriptor Juhani Aho ab aquest propòsit li innova la publicació d'una novela que tractarà del desvetllament nacionalista y de la joventut del gran patriota.

***

A París han aparegut per les cantonades uns cartells que diuen lo següent: «La dona dèu votar. La dona lo meteix que l'home està subjecte a les lleis y als impostos. Volem el sufragi universal, no el sufragi unisexual.»

Fa poc que a les Cambres dels comuns, a l'Anglaferra, Mr. Keir Hardie's proposava una moció reconeguent a la dona anglesa el dret de votar.

Eugenia Niboyet, directora de *La Voix des Femmes,* Joana Deroin, institutriu, delegada de l'Associació de cusidores de blanc y Lluisa Nicau, gerenta de l'Associació de planxadores, son les principals propagandistes a París del sufragi femenil; malgrat les oposicions, Joana Deroin s'ha atrevit, desde les columnes de *L'Opinion des Femmes* a aconsellar que la presentin candidata pera la representació nacional.

Totes aqueixes veus d'emancípació y de llivertat europees aquí sonen a vuit.

OBLIT IMPORTANT

Repassant las peticions que'ls representants de Catalunya feren al ministre de la Gobernació, ens en hem adonat de que no hi ha cap que's refereixi al nostre gloriós Dret civil. Es un oblit lamentable.

Perque aquest Dret, es, tant com la nostra parla, lo mes substancial de l'ànima catalana, lo mes intim, viu, fecond y expontani de nostre poble.

Permaneix tan viu el nostre Dret, que per éll y sols per éll s'ha conservat el ver esperit dels fills de la terra. Tant es aixis, que Catalunya va perdre totalment sa autonomía política y quasi be que va abandonar sa personalitat literaria; viu baix el jou de l'administració centralista y està subjecta a les corrents uniformistes de tota mena; y malgrat això, les institucions civils catalanes han fet el miracle de que restés incòlum, ferm y potent aquell nostre esperit, transmetentlo de generació en generació ab els usos y costums jurídiques de la nostra terra.

Tots els atacs contra la personalitat catalana han sigut impotents per destruir la organisació familiar, el règimen de la propietat, el sistema successori y el contractual catalans, y ab élls ha permanescut immutable la societat catalana formantse en son si'ls catalans, ab totes les condicións caracteristiques y ab totes les virtuts, que varen fer gran al nostre poble.

L'uniformisme ab la mà crudel y venjativa del primer Borbón, va cegar d'un cop la font llegislativa del nostre Dret escrit; despres, l'absolutisme dels reys y'l despotisme dels jacobins han imposat a Catalunya munió de lleys que li han arrebassat les propries, y sempre'ls tribunals han aplicat nostre Dret, com un dret d'excepció, foral, y com a tal d'interpretació restrictiva.

Per altra banda, la ensenyansa oficial s'ha donat bona trassa per amagar y desnaturalisar nostre Dret, deixantlo com replec de disposicions sense base ni lligament cientific, mancat de virtualitat social, però de esperit arcàic y cassuistic.

Mes tot això, si ha estat prou per pertorbar nostre règimen juridic, possantlo en un estat de indeterminació funest, no ha sigut prou per ofegarlo, com hi hauría passat a tot altre dret de menor bondat y que no fos perfecta encarnació de la conciencia juridica y de les caracteristiques socials del poble.

Pot estar el Dret català malmès per professors y tratadistes; ha pogut el llegislador motilarlo, y ha sigut possible son enfosquiment judicial; mes viu dins la societat catalana, fecondantla ab son esperit de llibertat sagrada y de sana democracia, evolucionant per aquest esperit d'acord ab el temps y realisant consuetudinariament la seva missió de renovació social.

El Dret civil ha salvat al poble català; ara es precís que'l poble el salvi an'ell. Y ho ha de fer per instint de conservació. Perque l'autonomía política, la económica, la administrativa y totes les autonomies hagudes y per haver, no servirian de res el dia que's perdessin les nostres institucions privades. Existiria tal vegada una regió autònoma y fins un estat independent que s'anomenaria Catalunya, mes no fora terra de catalans.

Si això es cert ¿còm s'han oblidat del Dret català quins trevallan per reivindicar tota sencera la personalitat catalana?

¿Es que no hi ha preparació suficient per formular la solució del problema juridic a Catalunya en sentit autonomista?

Ja ho veurem un altre dia.

F. DE PUIG-SAMPER

L' ESTETICA ARBITRARIA

Mai ens serà mes grat qu'avui, quan una nova forma de tirania pesa sobre nosaltres, divagar dolsament sobre materia artística. A l'ombra d'inexistents parres anacrònticques, els nostres diàlecs seràn un conhort pera l'anima opresa y enmudida. No oblidem que, s'acumulen les energies de futures revenjes y se dibuixen les arcades de futures construccions.

I

«Abans qu'imitar la naturalesa (aixis ab minúscula), es preferible imitar Deu.» Tal escrivia l'amic Eugeni Ors en el pròlec de les seues *Arbitrarietats.* Y vet'aquí tot un magnific programa. Aquestes paraules suggeridores y fecondants tanquen una de les mes fondes diversitats que hi puga haver entre els esperits; expresan ab nova forma la caracterisació principal de tota una raça, mai com ara tant nombrosa y activa; concreten un dels signes mes clars dels nostres temps. Anem, doncs, a divagar un poc, avui, sobre aqueix mon esperitual que certament no's revela sols per lo que mon amic anomena, ab bell gest provocatiu, *estètica arbitraria.*

***

La fantasia.—El sentiment.—Heus aquí una rica autonomia. Heus aquí també una divisió radical entre 'ls homes. Casi podriem dir que la fantasia y el sentiment son els dos sexes de l'esperit. Y no es que la fantasia no neixi de la sentimentalitat molt mes que de l'intelecte; també l'home neix de la dona, y ella es, inconcientment, involuntariament, l'inspiratriu per excelencia, que suscita, per l'amor, els mes caudalosos desbordaments de l'esperit. No altra cosa cal veure en el vell mite de la musa.

Però quant l'home ha conseguit fer de la fantasía una potencia independent y diversificada, dominadora de totas las demes, expressió plena del seu ésser, aleshores podria dirse qu'es devé l'autor de sí meteix; passa a ésser llum y no reflecte; en lloc de sentir sobre 'l seu interior el raig de la claror externa y veure la propria ombra dibuixarse, tot passant, sobre'l mur de la vida, veu el centelleig d'una llum emanada de sí meteix bellugar vividament sobre les coses, y l'ombra de les coses, dibuixar-se sobre aquesta llum, en lloc de sentir la sang bullir dins les venes a la calor d'una externa soleiada, perceb l'ardentor d'un sol en el fonsde l'ànima y el desprendiment d'una alenada d'aquest foc qui penetra les coses, les vivifica, fa pujar dins elles rierades de sava barbotejant y les tiny ab rojors de carn jovenivola.

La pruija d'atenyer aquest grau suprèm en l'activitat humana es la nota mes caracteristica de l'art actual. D'humanitat, tots aspiran a esdevenir individuo.

Es clart qu'en certa manera podría dirse que la fòrmula *estètica abitraria,* o arbitrarisme, es en rigor inherent y inseparable de tota poesia. Si *poesia* equival a *creació,* quant se diu *poeta* s'ha dit ja implícitament home-árbitre de la naturalesa, árbitre de recullir els elements naturals y, desbaratant am mà divina el seu orde actual, orde aparent, si bé's mira, ja qu'es l'orde en que natura s'apar a la visualitat vulgar y corrent, combina noves formes ab la vella materia, la rejoveneix y repasta, la modela brutalment entre'ls dits, la distribueix en noves harmonies encara no somniades, altera les simetries que consagraren les antigues escoles, esculpeix, en fi, l'imatge propria, com un Deu, en els perfils encara informes; tal degué apareixer la primera forma humana, sorgint poc a poc sota el fanc originari.

El poeta, doncs, es l'árbitre suprem de tota vida nova; y els altres mots en que se'l designa, si bé no tan excelents ni purs, com a producte de civilisacions menys perfectes, perque creu menys estètiques, són, a la fi, expressions d'aqueixa pristina originalitat, qui o bé fixa les mirades en un pervenir tal volta suscitat per la propria veu, o bé destria moviments desconeguts de vida sota les inanimacions aparentes, o bé revela els mons de l'esprit inassequible a la multitut y mostra als humans la maravellosa extensió dels imperis que'encara resten per conquerir. Tal es el bard, el vates, el vident, el profeta...—Y mirau com en tot temps el llenguatge ha distingit aqueix poeta, únic y creador de la raça vulgarissima dels destres en conjuminar sílabes y rims, malabaristes de l'idioma, falios encantadors de la melodia vocal o recitadors histriònics, ecos de l'harmonia de lires que acabaren de sonar, ordenadors pacients dels fragments poemàtics en cicles y epopeies. Tals son els rapsodis, trovaires, trovadors, joglars, glosadors...

Mai com avui, en l'exacerbació de la nostra era romántica, aquest afany ha estat agut. Veusaquí la gran aspiració poètica: reflectirse primer en l'obra personal fins a ferne un desdoblament de l'esperit, una vera copia de l'essencia inmaterial de cada un, invisible als demes y, sols per aqueixa plasuració, capaç de perpetuarse triomfant de la mort. Després, alcansar que aquesta obra se sublimi per sobre el recort humà de l'autor, s'elevi fins a esdevenir inseparable del que la creà, continui la seva existencia terrena, fentlo intervenir en les disputes de la plassa y la converse divagadora dels cenacles, s'imposi al pensament y al sentiment dels altres amb energias de mirada y de veu, parlant encara, o, millor, cantant. Aleshores l'autor, havent imposat als altres, com una visió ja familiar y viventa, la visió seva personal d'una hora d'inspiració, l'obra se torna propiament clàssica, y si la potencia de l'autor es tal qu'atravessi les centuries y se revesti ab el prestigi de l'historia, el poeta se dignifica fins a n'aquella suprema impersonalitat que fa duptar de que hagues existit en veritat algun dia, com se dupta d'un deu, la seva imatge se difon entre nuvols de divina imprecisió, y arriba a semblar mistic perque la seva excelsitud es incompatible ab l'humanitat. Es una gran ombra que s'adressa eternament davant nosaltres, ab aquella sublim ceguera pera tota materialitat, ceguera estatuaria, ab que veiem a Homer. Quant l'obra guarda entre l'inexpressiva uniformitad gráfica dels seus renglons els accents de la veu extinguida del qui la va escriure, y a traves d'ella se veu una naturalesa qui sempre durà ja el nom y evolourà l'ànima extingida de l'autor, es que quan fou creada el poeta va previure el temps en que l'obra seria clàssica y ell hi viuria perpetuament, en vera y única inmortalitat. ¿Qué valen devora aquest pensament les vanes distincions acadèmi-

ques de realisme y d'idealisme? Aquella obra ideal, mes encara, plenament esperitual, producte, no d'una sola part de l' ànima, l'idealitat, sinó de l'ànima sencera, esdevindrà obra real, mellor, natural, tan vera, forta, viva, tan plàstica y evidenta, com la natura del penyals inconmovibles y de les mars inagotables. ¿Per ventura el mon fantàstic de Dante no es tan visible, tan bategant, tan sonor, com el mon ont respiram y vivim? L'home neix, en veritat, pera alcansar aquesta potencia de creació; sols moren els qui no l'han alcansada.

GABRIEL ALOMAR

Carta de Manchester

29 Abril 1906.

La transformació en diari d'EL POBLE CATALA fou rebuda entre els pocs catalans que habitan an aquesta població ab vera alegría. L'esperit lliberal y progressiu del nou diari ens es forsa simpàtica; aixís es que al demanarme el nostre comú amic en Carles M. si volia colaborarhi, vaig prometre ferho ab gust, contribuint en la mida de les meues forses a l'obra de cultura y patriotisme que s'ha emprès EL POBLE CATALA. Estic segur que si jo sapigués traduir quelcom de lo que veiem aquí a Manchester, qu'es induptablement el centre manufacturer cotoner mes important del mon, las mevas correspondencias no foren del tot perdudas pera els meus compatricis. Provaré de ferho, y vosté, senyor Director, ja veurà si serveixo o no pera el cas.

En els moments presents l'industria cotonera inglesa té a solucionar un conflicte obrer de la mes alta trascendencia, y per cert no desprovist d'interès pera Catalunya. Pera capir be l'origen de les presents discusions entre patrons y obrers cal cercar la historia un xic lluny.

Pels vols de l'any 1890 les industries ingleses passaren una forta crisi industrial, que donà lloc a una llarga lluita entre patrons y obrers. Els primers deien no podien seguir pagant els jornals als preus corrents en aquella data; les Trades-Unions (societats obreres) s'oposaven a la baixa del salari.

Resultat d'aquella lluyta fou l'anomenat conveni de Brooklands, en el que abduas parts convingueren ab qu'els salaris s'abaixarian en un 3 per 100 pera els filadors, y en un 12'50 per 100 pera els teixidors; estipulantse a mes, que tots els conflictes que poguessin esdevenir per qüestions del trevall se resoldrien per àrbitres, que tota reclamació d'aument o disminució dels jornals tindria de formularse ab anticipació de tres mesos, y que en tot cas, avans de produirse una vaga o paro de fàbriques, s'intentaría l'amigable composició, essent els fallos d'aquesta obligatoris, cas d'acceptarse voluntariament per obrers y patrons.

Posteriorment al conveni de Brooklands els teixidors obtingueren, en 1900, un aument de jornal de 5 per 100; en 1905 un altre aument de 5 per 100 y els filadors un aument de 3 per 100 en 1900, y un altre aument de 5 per 100 pels vols del 1904.

Els obrers inglesos, aprofitant la relativa prosperitat de l'industria cotonera en aquets derrers anys, formularen pel maig del any passat una demanda devant dels patrons d'aument de salari, els filadors en un 5 per 100 y els teixidors d'un 2 per 100. Els patrons es negaren a concedir dits auments y els obrers passaren a votació dins de las sevas associacions la vaga, que fou proclamada pera el dia 19 d'agost de l'any passat pel 95 per 100 dels membres de las Trades-Unions, un 2 per 100 es mostrà contrari y un 3 per 100 indiferent.

Aquesta vaga no arribà a produirse, puig patrons y obrers, de conformitat ab lo disposat en el conveni de Brooklands, se subjectaren al laudo que dictessin els representants de les associacions obreres y patronals, presidits per l'alcalde de Manchester.

Les reunions se celebraren en el mes d'agost de l'any passat en el Town-Hall (Casa de la Ciutat) de Manchester, y's vingué a un acort consistent en concedir l'aument als teixidors pera l'any 1906, y sostenir els mateixos salaris pera els filadors fins al maig d'aquest any y que mentrestant s'estudiés un sistema de salaris automàtic, progressiu, segons fossin els beneficis obtinguts per las filaturas.

Tant les associacions obreres com les patronals han estudiat, durant aquest temps, la manera de cumplir el laudo, això es, el jornal automàtic. A últims del mes d'abril van comensar les reunions dels secretaris de les associacions patronals John Smethurst y el dels obrers William Marsland, posantse a discussió el salari automàtich. Pera això era necessari establir un salari tipo, standord o etelm, que's buscà en la diferencia de preu entre'l cotó en floca y els fils a un cap. Quan la diferencia entre el preu del fil del número 30 y el de la floca fil de 2 1|2 diners lliura inglesa, l'obrer que tindria dret a cobrar el salari fixo standart, si aquesta diferencia aumentés aumentaria en un tant per cent el salari; si disminuis baixaría. Abdues parts acceptaren al principi, empero foren tals les dificultats ab que's trobaren pera establir el jornal tipo; y per altra part el termini pera resoldre la qüestió era tan curt (5 de mars) que decideren deixar la solució del establiment del salari automàtich pera dintre un any, y entant consentir en l'aument del 5 per 100 qu'els obrers reclamaven desde l'any passat.

Aixís s'ha resolt de moment una qüestió gravisima que amenassava produir una vaga y gran pertorbació en l'industria cotonera inglesa.

Els preus dels filats de cotó en la darrera setmana han sigut urdits número 32; 9 1|16 diners lliura inglesa, núm. 36: 90 diners; núm. 40, 11 diners; núm. 60 (floca Egipte) 17 diners. Tramas núm. 30, 9 diners; núm. 40, 10 diners; núm. 50, 11 diners; núm. 60, 13 diners; núm. 80, 17 1|2 diners.—R.

TOT PASSANT

Bèns ab pell de llop

De quan les vagues dels minaires del Nord de Fransa comensaren a pendre 'l carès de violensa que han tingul darrerament, tothom qui segueix ab interès el moviment politich-social de la veina República vegé en aquells enrenous la mà d'algú qae hi cercava tot altre cosa que 'l triomf de les reivindicacions obreres.

Y els fets han confirmat plenament la sospita.

Partidaris dels diversos pretendents a la corona de Fransa y serviaors de Roma, totes les reaccions y tota la clericalla, s'havien entès un moment pera tramar el complot, abandonant les velles rivalitats. Un mateix odi y una meteixa por els unia: l'odi a la República que ha fet desapareixer 'ls privilegis politics de que un temps disfrutaren; la por de perdre, en un pròxim avenir, els privilegis d'orde econòmic que avui encara disfruten. Y el diner pera pagar als agitadors d'ofici que predicaven la revolta, una revolta sense finalitat, sense altre objecte que'l d'espantar burgesos y provocar una violenla repressió a sanc y a foc contra les masses obreres, fent que uns y altres s'allunyessin del bloc radical en les vinentes eleccions, sortí abundosament de les banques conservadores y de les caixetes de les animes.

El moment estava ben escollit. L'exasperació d'haver vist morir mil doscents companys, víctimes de la cobdicia de les empreses, en la catástrofe de Courrieres, la nerviositat produida per la llarga duració de la vaga, havian preparat l'esperit de les masses mineras pera qualsevol violencia. Y, atiada pels agents provocadors, esclatà la revolta.

Mes el gobern francès, que's fort perque no s'apoia en cap ficció de poder, en cap interès o conveniencia unipersonal, sinó en la voluntat del poble, en lo viu de la conciencia pública, ha descobert la monstruosa trama, procedint directament contra 'ls caps principals d'ella. Y feta la llum, desfet el perill.

Lo que hi ha de mes curiós en això, es la manera com els enemics de tota mudansa van repetint eternament la mteeixa maniobra. Fins en els procediments de la seva lluita contra 'l progrès son conservadors, rutinaris. De llarc a llarch de l'historia, sempre han tractat de desacreditar les reformes, provocant enrenous que donguessin com una mostra anticipada dels disbarats que, segons ells, portarian.

Y en el fons són perfectament llogics: la por de perdre les ventatges que l'orde de coses establert els proporciona, fa que considerin tot cambi com una menassa de terrible cataclisme. Y s'esforsen a donar una mena d'anticipació dels seus horrors pera deturarne el definitiu adveniment.

Ara a Fransa 's troben davant d'una situació extraordinaria. Els termes en que sempre s'han plantejat les revolucions estan invertits. En comptes d'haver de lluitar la massa contra les resistencies del poder, es el poder qui lluita contra la resistencia d'una minoria de privilegiats. L'empenta revolucionaria ve de les altes esferes gobernamentals. Y per por de perdre lentament llurs privilegis, a mida que avansi aquesta mena de revolució pacífica, metòdica, organisada, gent de sotana y gent de bossa, homes d'espasa y gent de lleis, tots els absolutismes y tots els privilegis, s'avenen pera organisar un simulacre de l'altre, de la revolució desordenada, violenta, ab l'esperansa de que l'enrenou portarà una reacció, un estat de forsa que mantingui l'orde de cosesestablert ver un temps indefinit.

Es una invenció de l'antiga faula. Per por de que sels mengin, els bèns se disfressen ab pells de llop y udolen ab mes forsa que ningú entre mig de la llopada famolenca.

Llur etzarament es tant fort, que no 'ls deixa veure una cosa ben clara, ben senzilla. Y es que, tart o d'hora, fatalment han d'esser menjats.

Tant si fan com si deixen de fer, res pot deturar l'adveniment de lo que apunta en l'avenir. Ab una diferencia. Aixi com les reformes d'una evolució pacifica, ordenada, suprimirien llurs privilegis actuals sense violencia, lentament, escalonadament, si ab llurs maquinacions fan exclatar de sopte la nuvolada que s'aixeca menassadora en l'horitzó social, no sols tenen per segur de perdre en la revolta 'ls privilegis que defensen, sino fins y tot llur vida.

J. POUS Y PAGES

Moviment Autonomista

Unió Catalanista. — Ha sigut anomenat delegat especial de la *Unió Catanista* a Nova York el distingit escriptor nacionalista D. Manel Serra y Moret.

Escoles del Districte sisè.—Havent sigut aprovats per la Autoritat governativa els estatuts de la societat *Escoles del Districte sisé*, el vinent dissapte dia 5, tindrà lloc el Concell general pera la elecció dels senyors qu'han de constituir el Directiu de la nova entitat.

La Comissió organisadora de la ensenyansa Catalana D. Ramon Monegal, y Nogués, a portat a la pràctica el trevalls preliminars ab tanta activitat y acert, que be pot dirse queda resolt tot lo referent a local, plan educatiu, professors y presupost economic.

El número y calitat dels socis inscrits, asseguran la vida próspera del nou centre d'estudis, al que no duptém apoyaràn quants se preocupan de que aumenti el uivell intelectual de nostre ciutat.

Federació Escolar Catalana. — L'Academia de Comers, en vista del bon éxit obtingut en les clases de francès que ja fa dos adys ve sostenint, ha conseguit del «Fraternational Institute of Languages» (domiciliat en la Rambla d'Estudis y Canuda, 2, 1.er) que dongui en el propri local de la Federació, una sèrie de conferencies en francés dedicades al estudi de la literatura de la vehina nació.

En elles se donaràn a coneixer obres d'Alphonse Daudet, Victor Hugo, Alfred de Musset. Edmond Rostand y altres. A mes se'n dedicarà una al eminent poeta provensal Frederic Mistral.

L'importancia de les meteixes, ens fan creurer que seran molt ben rebudes aquestes conferencies per tots els aimants de là literature.

Política Extrangera

Les Eleccións generals a Fransa

La gran batalla política que el diumenge vinent tindrà lloc a Fransa, absorbeix l'atenció de tots els ciutadans que allí's preocupen de la cosa pública. Unes eleccions generals són sempre motiu de fondissima agitació, sobre tot a la nació veina, qu'es la nació europea de mes intensa vida civil. Però aquesta vegada la febre de la lluita arriva a mes alt grau que en altres ocasions parelles, per efecte de les circonstancies en que les votacions s'efectuaran. La politica francesa se trova en un dels seus moments culminants y dificils, y el resultat del combat electoral del dia 6 influirà fortament en la marxa de l'Estat. Pot afermar les darreres victories guanyades pels ministeris de l'época presidencial d'en Loubet, y pot ocasionar un moviment de reculada que fassi retrocedir a la República fins als dies de les inquietes presidencies de Casimir Périer y Félix Faure. Es de desitjar y de esperar que això últim no succeirà pas. Fóra una dissòrt per la Fransa. Fóra també una dissòrt per tots els pobles quin bell avenir depèn del floreixement primaveral de les noves idees deslliuradores. Cal confiar en el triomf dels elements que integren el bloc radical, que han fet feina positivament profitosa durant les darreres llegislatures. Els radicals tenen en favor seu l'impuls poderós de la empenta donada, y poden mostrar als ulls del poble la realitat de la seva excel-lent obra. Y per'xò els ciutadans poden créurels quan fan generosa prometensa de al tres reformes importantíssimes y necessaries. Y per'xò en Sarrien ha pogut parlar ab veu serena a Paray-le-Monial, fent el resum de les reformes conseguides y assenyalant concretament les que aspiren a conseguir, si les eleccions mantenen a n'ells y als seus companys de govern en la direcció del poder.

L'aludit discurs pronunciat el dia 29 d'Abril prop-passat a Paray-le-Monial pel president del ministeri francès, es una revista eloqüent de les coses politiques passades, dels conflictes actuals, de les solucions futures. Pocs governants haurien pogut dir lo que ha dit en Sarrien sobres el mes amenassador de tots els greus problemes plantejats actualment a Fransa; el de les vagues obreres. No's trová en el cas d'alabar ni de justificar energies y actituts gallardes davant dels disturbis promoguts pels minaires en vaga, ni va enraonar com a representant de la autoritat y de la forsa. Va dir solament que el ministeri havía evitat el fusellament d'obrers demanats per la prempsa nacionalista y reaccionaria. Es un cas admirable el sentir frases humanitaries y pietoses de llabis de qui té en les seves mans els crudels medis repressius del poder públic, els únics medis a que saben recorre els homes que regeixen els Estats, ab fòrmules de tirania! Ab l'empleu d'aquestes odioses fòrmules el paorós conflicte no s'hauria pas solucionat; ans hauria agegantat considerablement fins a fer inevitables les topades violentes entre els obrers y els soldats, sense altre resultat que el de poguer oferir al principi d'autoritat la sang esterilment vessada. En lloc d'això ha pogut dir en Sarrien: «Hem complert el nostre dever ab la fermesa necessaria, però també ab el desig sincer y profond d'evitar l'efusió de sang.» Són unes hermoses paraules, aquestes.

Són un mèrit rellevant que recorda al poble francès dies abans de que aquest revoqui o confirmi els poders al bloc radical que'l president del ministeri representa. Si els pobles comprenguessin sempre quins són els llurs interessos capdals, no cabría duptar gens del resultat de les votacions generals a Fransa. Desgraciadament, els pobles se desvien sovint del seu camí, y les apassionades propagandes dels partits francesos ab pretetx dels coneguts aconteixements sorgits ara fa poc a la nació veina, poden exercir decissiva influencia en la gran batalla civil del vinent diumenge.

La composició de la Cambra en la última llegislatura era la següent:

Socialistes revolucionaris . . .	13
Socialistes parlamentaris . . .	40
Republicans de l'extrema esquerra radical socialista	15
Republicans radicals-socialistes.	108
Republicans radicals.	116
Republicans de la esquerra democrática	29
Republicans de l'unió democràtica	46
Republicans progressistes . . .	105
Republicans nacionalistes . . .	34
De la dreta d'acció lliberal . .	75
Realistes y bonapartistes . . .	16

Els grupus de l'esquerra, constituits en bloc, formaren la forta majoria ab la qual va comensar en Waldek-Rousseau el fecond periode de les lleis de progrés. Mes tard se va afeblir la consistencia de l'unió, a conseqüencia de l'actitut d'en Doumer y'ls seus amics. Aixis y tot, els radicals han conseguit darrerament, senyalades aventatges en el terreny llegislatiu.

Els escrutinis, fixant el nombre de diputats de cada una de les onze fraccions parlamentaries enumerades, ens diran si als grupus radicals quea vui governen els hi serà possible somar triomfalment les seves forces.

R.

INFORMACIÓ DE BARCELONA

La temperatura.—Fins a les deu del matí del día d'ahir el cel estigué serè, ennuvolantse despres y caient a quarts de quatre de la tarde un xàfec que durà deu minuts. Despres tornà a asserenarse. El observatori metereològic de l'Universitat apuntava les següents observacions respectivament de les vuit del matí y de les tres de la tarde: Baròmetre a 0º y al nivell del mar: 758'48 y 759'08; temperatura a l'ombra, 12'9 y 14'4; direcció del vent: O.N.O. y S.O.; humitat relativa, 50 y 79; Estat del cel, serè, ennuvolat; mena de núvols; classe: C. K y C. K. N.; cantitat de núvols, 0'3 y 0'7.

En les 24 hores les temperatures han sigut les següents: *máxima*, sol, 29'4; ombra, 17'9; *mínima*, ombra, 8'1; reflectada, 6'0; velocitat del vent, 269; aigua evaporada en m.m., 0'0.

La Junta directiva de la Cambra Mutua Oficial de la Proprietat se reunirà'l divendres, día 4, a les sis de la tarde, pera ocuparse, entre altres assumptes, de resoldre sobre diversos extrems relatius a l'Assamblea magna de proprietaris que se celebrarà a Madrid.

El meteix día, a les quatre de la tarde, se reuniran també'ls senyors proprtetaris que formen la Secció de la Cambra intitolada «Cordillera Sant Genís-Horta», pera procedir al nomenament definitiu de la seva Junta, y pera tractar d'assumptes d'interès que afecten a l'expressada *zona*.

Solidaritat catalana.—La Comissió organisadora de l'Homenatge de Solidaritat catalana ha disposat pera commemorar sa celebració y disposar d'un medi mes pera arbitrar recursos a tal fi, la publicació d'un segell com els de Correus que a la vegada servirà de medi de propaganda y anunci de la propera festa.

S'ha encarregat de dibuixar aquest segell el reputat y distingit artista don Alexandre de Riquer, autor del primer de la serie que temps enrera publicà l'*Unió Catalanista*.

Sembla que'l senyor Riquer ha complert la seva tasca de la manera que acostuma a ferho, per lo que'l nou segell altament decoratiu y executat ab extraordinaria pulcritut serà l'última paraula de bellesa en el ram de la filatelia.

L'execució material, el gravat y el tiratge corre a càrrec dels tallers de J. Thomas.

S'expendiran al preu de 1; 5, 15, 25 cèntims y una pesseta, y pera cada preu se farà un tiratge en distint color.

Provablement sortiran molt aviat.

Noves adhesions rebudes per la Comisió organisadora de la Solidaritat catalana:

Agrupació Catalanista de Sant Vicents dels Horts, Agrupació Republicana de Gracia y Sant Gervasi, Barcelona; Agrupació Catalanista del Poble Sech, Ateneu Obrer del Districte Segón, Ajuntament de Castellgalí, it. del Vendrell, it. de Vilatorta, it. de Seu d'Urgell, it. de Castellnou de Bages, it. de Sant Hilari Sacalm, it. de Sant Boy de Llusanès, it. de Papiol, it. de Santa Eularia de Ronsana, it. de Vilassacra, it. de Gelida, Centre Republicà Federal de Gracia, Centre Català de Sant Pere de Ribes, Centre Autonomista «Moragues» de Sant Hilari Sacalm, Centre de Unió Republicana del Masnou, Centre Republicà Democràtic Federalista de Sant Feliu de Guixols, Girona; Centre Autonomista de Caldes de Montbuy, Circol Republicà Democràtic Federalista del Poble Nou, Diputació provincial de Lleida, Centre Escolar Catalanista de Barcelona, Federació Escolar Catalana de Barcelona, Fraternitat Republicana de Vich, Joventut camallerenca de Camallera, Girona; Orfeó Tortosí de Tortosa, Orfeó Mataroní «La Palma», de Mataró; *L'Apat*, setmanari de Sant Sadurní de Noya, *El Baix Panadès*. setmanari autonomista del Vendrell, Redacció de *Baluart* de Sitges, *La Veu de la Comarca*, les dones tortosines y els autonomistes de Tortosa, *Llevant*, Revista quinzenal de Sant Feliu de Guixols, Societat agrícola de Socorros mutuos de Constantí, Eschola Choral de l' Agrupació Regionalista de Tarrassa, Societat coral «Lira Martinense» de Sant Martí de Provensals, Societat nova «La Barretinense» de Les Corts, Societat coral «La Violeta Centellense» de Centelles, y Tertulia Federal Republicana de Les Corts.

D'Instrucció Pública.—Per la subt secretaría d'Instrucció Pública han siguanomenats mestres interins de Palma (Balears) D. Bernard Palmer Muntaner, de Roquetes (Tarragona) D.ª Carme Ricart Mundo de Barcelona. D. Olegari Jordana Torra y sustituta de Tarragona, D.ª Concepció Salafranca Vidal.

Per el Rectorat d'aquesta Universitat ha sigut anomenada mestra interina de Orius D.ª Aracell Gardets y s'han expedit els títols de Batchiller a favor de D. Josep Casas Vinyas del Institut de Barcelona y D. Felix Piferrer Alvarez del de Lleida.

Durant l'ultim mes d'Abril la *Caixa de pensions pera la vellesa y estalvis*, ha rebut per imposicions la quantitat de 134.985 pessetes 59 centims y ha satisfet per reintegraments parcials de la secció d'estalvis y per pensions 15.048 pessetes 90 centims.

Avui en motiu de ser el Dos de Maig no hi haurà classes a la Universitat ni als altres centres oficials d'ensenyansa.

El día 3 de Juny es colocará la llàpida conmemorativa de la mort d'en Clavé; la societat coral Euterpe ha dirigit una circular a totes les societats corals y orfeons d'Espanya invitantlos a que prenguin part en l'homenatje que's farà al seu inmortal fundador.

Dins la circular hi và una fulla ab un retrat d'en Clavé que per la forma en que està y l'epoca en que's va fer desperta poderosament l'atenció.

Aquestos retrats es posaran a la venda ans del tres de Juny.

El diputat provincial senyor Moret, ha recorregut en alsada per no haver sigut elegit vispresident de la Comissió provincial.

Sembla que aquest senyor no's pot aconsolar de que sent del Govern no l'hagin elegit, a pesar d'haverse votat ell meteix, de contar ab el vot d'alguns diputats que no son del seu partit y d'haver pres part, sense protesta, en les dues votacions últimes, que ara trova mal fetes.

Veurèm si desde Madrid l'ajuden en sos propòsits, que consisteixen en exercir de cacic, feina de la que n'estan molt cansats los veins de Mataró.

En la sessió que celebrarà avui l'Academia de Jurisprudencia y Llegislació's discutiran les dues proposicions presentades en la sessió anterior relatives als delictes d'opinió.

Fora de desitjar que l'Academia, tornant pel seu bon nom jurídic, no insistís en una línia de conducta que faría donar una opinió petita del seu valor científic.

Se'ns prega la inserció dels següents solts:

«Als obrers impressors que hagin deixat el trevall al acabar les vuit hores de jornada, se'ls prega passin avui a les nou de la nit per el local del carrer de Tallers, 45, segon, pera cambiar impresions.—La Junta.»

«La Lliga de Defensa dels Drets de l'Home, invita a les societats adherides a la mateixa y a les que han contribuit pera l'organisació del mitin de París, pera que enviin delegat a la reunió que avui a les nou de la nit se celebrarà en la Fraternitat Republicana, al carrer de Corts, 608.»

L'altre dia donà una conferencia en «Fraternitat Republicana» un jove suis anomenat Arthur Franz, *globe-trottier* que accidentalment 's trobava a Barcelona. Fèu un estudi comparatiu entre la Monarquía espanyola y la Federació helvètica, en la que, realment, la situació inmellorable era per la República Alpina.

Ara que per tot se veuen agitadors, resulta que l'autoritat guvernativa ha près aquest jove que corre el mon a peu per un anarquista y l'ha fet agafar, incomunicantlo y apoderantse dels seus documents.

Ens estranya molt això, ja que'l tema de la conferencia no es delictuós, y no sorprendria a ningú que'l consul y la colonia helvètica fessin una reclamació, que'ns evidenciaria a l'alsaria del Marroc ont substitueix encare l'odi al extranger.

Teatres.—El día 26 debutarà al Teatre Eldorado la companyía del Teatre de la Comedia de Madrid que dirigeix el primer actor D. Enric Borrás, havent escullit pera'l seu debut l'obra francesa *El Adversario*.

—En el Teatre Romea s'estrenarà divendres pròxim el drama en tres actes *L'Impenitent*, de nostre col-laborador don Ramón Ramón y Vidales.

Dimars vinent, ab motiu del benefici de l'actriu Sra. Jarque, s'estrenarà 'l pas de comedia *Duetto*, original de nostre company de redacció D. Manel Folch y Torres.

—Avui a les quatre de la tarde tindrà lloc en el Teatre del «Casino Andresense», de Sant Andreu de Palomar, l'estrena del drama en tres actes *Aubada y Posta*, original del president de la Lliga Catalanista de Reus, D. Pere Cavallé. Ans de la representació, de la que s'en encarrega l'agrupació dramàtica *La Avansada*, es donarà una breu conferencia.

Un naufragi.—Debem consignar la mort d'un home y la pèrdua d'una fortuna y potser caldria acusar com a autor moral a la mala administració del Estat. Seguides han sigut les campanyes de la prempsa contra'l descuit que representa que'l port no tingui les senyals degudes pera evitar desgracies en les obres de perllongació del moll; la Cambra de Comers, les societats de navegants, tothom que té relació ab el port ha demanat lo que de justicia pertoca. L'Estat ha sigut sort a tota reclamació.

Venía en demanda del port la nit de avans d'ahir el bergantí goleta «Maria Josefa» propietat del patró mallorquí don Rafel Nadal, que'l comandava. Ostentava l'ensenya de la República del Uruguay, en la que s'han matriculat tants barcos quals empreses no han volgut pagar els costosos drets d'abanderament. Procedia de llevant y anava a Gènova ab carga de ferro y el temporal el portà a nostra costa.

Prop de terra, y sabent que hi havia una boya lluminosa la cercaven, anant a parar contra la nova escullera en construcció. Quan al veurer el perill va volguer retrocedir quedà el barco embarrancat en els blocs anant rapidament a fons.

El pràctic don Francesc Vila, que estava de guardia en el torreó de Ponent, prestà auxili als nàufrechs y avisà a la estació del salvament de nàufrecs. Se salvaren cinc homes dels que componien la dotació de la goleta y un pescador que retornava, portava el pilot, fill del capità al qui havia salvat mar endins.

Fetes exploracions pera salvar al capità senyor Nadal, resultaren infructuoses. En la caseta de salvament foren acullits els nàufrecs, als qui s'ha ofert el Consul del Uruguay.

Se calculen les pèrdues en 35.000 pessetes, valor del barco y carrega que no estaven assegurats. El malhaurat senyor Nadal deixa esposa y cinc fills.

Al lamentar tal desgracia esperem que sobre la conciencia d'algú pesarà responsabilitat de tal naufragi y potser servirà pera corretgir deferencies, que no per ser de tots senyalades, han sigut corretgides com debien.

Secció Religiosa. — *Sant d'avui.*—Sant Anastasi, bisbe y doctor y Sant Vendimial, bisbe y martir.

Quaranta Hores: Avui, a l'iglesia parroquial de Sant Josep a Santa Monica.

Cort de María: Avui a la Mare de Déu dels Angels en la seva iglesia.

EL PRIMER DE MAIG A BARCELONA

No han fallat las opinions optimistas de que la data del Trevall transcurriria en nostra capital sense perturbacions. S'ha generalisat l'abandono de las feinas en las moltas industrias, tallers y fábricas excepte en las manyanerías que ocupan gran contingent de obrers. En el moll s'ha vagat com també en els pobles agregats aont es gran el contingent que en las fàbricas trevalla.

La vigilia de la festa obrera fou celebrada per la Agrupació Socialista Barcelonina ab una vetllada en son local social.

La va presidir el company Sala, recitant versos las nenas Mercès y Lmilia Batllori y pronunciant diseursos enaltint el primer de Maig la obrera Muñoz y els trevalladors Tolrà, Borrell, Jurado, Sabatè, Albareda, Rodriguez, Jovè y Vila.

Se celebrà a las deu del matí un mitin en el Teatre Condal convocat per la Unió local de societats obreras que presidí el company Carreras y en el que parlaren entre altres llibertaris Herreros, Fernàndez y Arbós. La concurrencia no va ser molta, puig els obrers que vagaren aprofitaren el día pera fer sortidas als voltants de Barcelona que's vegeren concurridissims.

En lo mitin se criticà certa caricatura publicada per *El Liberal* que s'estimá ofensiva pel obrer català que no va acompanyat de «botas» al formular sas reclamacions y s'aplaudí l'actitut dels paletas que trevallan en las obras de la Catalana del Gas per lo que feren y que més avall ressenyèm.

No deixaren d'haver algunas coaccions y alarmas, al ferse parar algún taller. Més no revestiren la importancia que suposavan els alarmistas. Las precaucions gubernativas foren inútils, no sabentse a darrera hora en els centres oficials, que s'haguès pertorbat en lloc l'orde. Unicament se sap la detenció d'un tal Vilaseca per haver fixat un cartell no autorisat pel Govern civil.

En la fábrica de la Catalana del Gas, en la Barceloneta, ocurregué un incident que's pot atribuir com a protesta a certas ingerencias gubernamentals. Trevallan allí uns tres cents homes, entre paletas y manobres, que gosant de la jornada de vuit horas, res tenian que reclamar ni pensavan adherirse a la festa. Sembla que'l ddc de Bivona, tement algun perill envià a primera hora un gran nombre de civils, que observat pel obrers motivà qu'una comissió dels mateixos se dirigis al senyor Director pera manifestarli que no desitjavan ser vigilats en el trevall. Segons nostras referencias dit senyor Director feu alguna observació al quefe de la forsa qui va dir que cumplía ordes superiors, havent promés als trevalladors que no's retiresin, com pensavan en senyal de protesta, abonant las horas que estessin parats mantres lograva cumplir son desig. Aquest no fou lograt, retirantse los trevalladors en senyal de protesta.

Particularment, y per propria iniciativa, en alguns tallers s'ha intentat cumplir l'acord de la Confederació del Trevall. En la imprempta «La Moderna» dels senyors Guinar y Pujolar han plegat tots els obrers, aixís de caixas com de máquinas al cumplir l'hora vuitena de la jornada, exemple que en part ha sigut imitat en algún establiment.

En lo govern civil se temía que l'exemple no cundís. Sembla que durant alguns dias seguiràn las precaucions, en espera de lo que's determini per las societatats obreres y en el mitin anuncial pel dimenge pera tractar del assumpte de les bombes.

***

Del reste de Catalunya sabem que ademès del mitin de Tarragona se n'han celebrat dos a Mataró y a Igualada s'han declarat en vaga els paletas demanant las vuit horas y l'aument de dos rals més de jornal.

Noves del Ajuntament

L'Alcalde accidental presentarà una proposició a la Junta municipal de primera ensenyansa, en demanda de que's redactin uns cartells pera esser fixats en les escoles públiques, en quins cartells s'exposin les precaucions necessaries que ab els alambres qu'es desprenen dels ports que sostenen els cables dels tranvíes, convé tenir, aixís com ab altres accidents que succeeixen en els serveis urbans.

Els Srs. Arnús y Estruch visitaren ahir al Sr. Giner de los Ríos, interessantli procedeixi al arregle del carrer de Craywinkel y Passeig de la Diputació, de la barriada de Sant Gervasi, manifestàntloshi l'Alcalde accidental que lo que dependgui de l'Alcaldía es farà y lo que no, ho interessarà a la Comissió de Foment pera que ho resolgui lo mes favorablement posible.

Ahir es reuniren en el domicili del marqués de Marianao, malgrat y estar aquest senyor a Madrid, els Srs. Estruch, Bastardas y Abadal, pera estudiar l'articulat del contracte de reforma interior de la iutat; estudiaren també les observacions formulades darrerament pel consell d'Administració del Banc Hispà Colonial. A les onze d'aquest matí deuen reunirse novament.

L'Alcalde accidenial Sr. Giner de los Ríos donà ahir à les cinc de la tarde y en ocasió de la Festa del Trevall, permís als empleats de Casa la Ciutat pera que pleguessin la feina.

Ahir al matí el Sr. Giner de los Ríos conferencià ab el Governador Civil donantli compte del acord pres per la Comissió d'Hisenda y de l'orde que ab motiu d'aquest acord havía donat el Sr. Giner de que's prohibís la venda de peix en la Basería central de Gracia.

El Sr. Giner de los Ríos ha pres possessió del carrec de vocal de la Junta de Instrucció Pública.

Informacions telegráfiques y telefóniques de El Poble Català

(De 2 tarde á 3 matinada)

INFORMACIÓ DE MADRID

Els diaris de Madrid

Els periòdics dediquen avuy les seves editorials a la festa obrera.

El Imparcial y *El Liberal* coincideixen en el titul del fondo: el titulen: «Las ocho horas.»

Pera *El Imparcial* aquesta jornada es impossible a Espanya, per la falta de preparació y falta de medis de producció y industria.

Pera *El Liberal*, els obrers espanyols demanen les vuit hores pera imitar als francesos, no tenint en compte lo illógic de aquesta forsosa simetria.

El Globo diu que'ls obrers deuen intervenir en la cosa pública, com els demés ciutadans, perque no ha de ser una casta especial o inferior.

El País reprodueix l'article den Pí y Margall «Reflexiones.»

La "Gaceta"

La *Gaceta* publica les següents disposicions:

Declarant que'l tipo mig del cambi durant la segona quinzena d'abril ha sigut de 15'20 per 100, corresponent una reducció de 13 per 10 en la liquidació dels drets de Duanes que's paguen en or.

Ordenant que's cubreixi per concurs una plassa d'enginyer segón del cos de mecánics generals de ferrocarrils.

Anunciant el concurs pera premiar la salutació a la bandera.

La Festa del Trevall

La manifestació s'ha organisat a les deu del matí, a la Porta d'Atocha, y s'ha posat en marxa a dos quarts d'onze, seguint pel passeig del Prado, en direcció al carrer d'Alcalá.

Davant de la manifestació no hi anava en Pau Iglesias.

A les onze ha desfilat per devant de la Presidencia del Consell.

De la Comitiva s'ha destacat una comissió, composta de cinc individuus, regidors socialistas, y han entregat al senyor Moret, que'ls ha rebut a la Presidencia, el següent Missatge:

«Excm. Sr.: Els trevalladors madrilenys representats per les colectivitats que suscriuen, cumplint un dels acorts del Congrés socialista celebrat a Paris l'any 1889, al celebrar en el dia d'avui la manifestació obrera internacional, tenen el dever de dirigirse, y se dirigeixen al Govern de V. E. en demanda de que s'acceptin les següents conclusions:

»Que com mes aviat mellor quedin promulgades las lleis protectores del trevall, acordades en el Congrès esmentat, y especialment la jornada legal de 8 hores.

»Que s'adoptin les mides conduents a rebaixar tot lo possible'l preu de les subsistencies y que's promogui l'obertura d'obres pels organismes oficials, pera atenuar la crisi del trevall.

»Que's modifiquin aquelles partides del aranzel que afecten als articles de primera necessitat en el sentit de reducció del preu dels mateixos.

»Madrid, primer de maig de 1906.»

Firmen, per la comissió organissadora, el president, Francesc Largo Caballero; y el secretari, Enrich de Francisco; y segueixen 60 sellos d'altres tantes societats obreres.

El senyor Moret ha contestat als manifestants que, efectivament, el Govern ja's preocupava d'algunes coses de que's fa relació en el Missatge, perque l'institut de Reformes Socials trevallava en alguns dels assumptos que en el meteix s'expressen, y que'l Govern se disposava a comensar obres que donguin trevall y atenúin la crisi obrera; y per lo demés que en el Missatge s'indica, que'l Govern ho estudiaria.

La manifestació ha seguit per la Porta del Sol y carrer de Carretas, cap al carrer de Relatores.

Composaven la manifestació unes deu mil persones, ab 32 banderes, de les quals dues eren de societats de dones, portades per dones també.

A dos quarts d'una ha arribat la manifestació ab orde complert, devant del Centre de Societats Obreres.

Les banderes han sigut depositades a dit Centre y els manifestants han seguit cap a la Plassa del Congrés.

El governador ha anat fins a la mateixa porta del Congrés ab els manifestants.

Al Centre de Societats Obreres, en Pau Iglesias ha dirigit la paraula als manifestants per espai d'alguns minuts, recomanant a tots que seguissin donant prova de la cordura que havien demostrat y els ha dit que assistissin a la forada que's celebra aquesta tarde y seguissin lluitant pera arribar a n'el dia de demà a realisar fets de mes ressonancia que'l d'avuy.

S'han pres algunes precaucions, però sense exageració, perque les autoritats estaven en el convenciment de que no s'alteraria l'orde.

Ensenyansa agrícola ambulant

Pel ministeri de Foment s'ha dictat una Real Orde relativa a la ensenyansa agrícola ambulant.

Se disposa que aquesta ensenyansa se doni pel personal de les Granjes, Instituts Agrícols de Saragossa, Palencia, Coruña y Valencia, per les estacions etnológiques de Haro, Vilafranca del Panadés, Ciudad Real y Toro, y els camps d'experimentació de Leon y Pontevedra.

El caracter de la ensenyansa ha de ser essencialment pràctic.

El personal agronòmic recorrerà les poblacions que's designin en els programes que'ls directors de dits establiments formulin, portant el material indispensable pera fer compendre les aventatges que a la agricultura reporten els moderns procediments dins del sistema que a cada centre se refereixen.

Durant l'any passat se varen donar conferencies d'aquesta classe, y en vista de que'l resultat fou satisfactori, el ministre de Foment ha volgut que tinguessin més extensió, fent que tots els establiments agronòmics que estiguin en les degudes condicions prestin aquest servei y recorrent les poblacions ab el personal y material necessari.

Segons el ministre, l'importancia d'aquest gènero d'ensenyansa es doble, perque no solzament els agricultors podràn veure aixís els resultats de les operacions de cultiu que'ls corresponen, sino que se'ls eviten els gastos y molesties d'haver de proporcionarsels o de tenir d'acudir a les Granjes y Instituts.

Se proposa'l senyor Gasset ampliar aquest servei a tots els establiments agrícols oficials a mida que vagin estant en condicions de perfecte funcionament.

En Moret

El senyor Moret segueix intranquil pera saber el resultat de la jornada d'avui y espera noticies ab viva impaciencia.

La lley de jurisdiccions

El ministre de la Guerra ha rebut contestació al telegrama que va dirigir al governador militar de Málaga preguntantli qué hi havía respecte a la denuncia del *Nuevo Diario* d'aquella capital per la reproducció d'un conte den Larra.

El governador militar ha contestat que no hi havia tal denuncia; tot se redueix a que, havent publicat dit escrit set o vuit dies avans de promulgarse la llei de jurisdiccions, ha ordenat l'instrucció de diligencies pera averiguar qui es l'autor de dita reproducció, perque, si fos militar, hauria incorregut en un delicte penat pel Còdic Militar.

Estat d'en Romanones

El ministre de la Governació, encara no del tot restablert, ha assistit avui al seu despaig oficial, aont a la hora de costum ha rebut als periodistes.

Ha manifestat que les noticies oficials diuen que'l primer de maig transcorre en tot Espanya ab tranquilitat complerta, creyentse que la diada acabaria en la mateixa forma.

Per lo que toca a Madrid, ha dit que'l Govern estava molt satisfet de la cordura y orde demostrats pels obrers en la manifestació d'avui. No en va—ha afegit—tenia'l Govern en un concepte molt elevat la paraula del quefe del partit socialista Pau Iglesias.

El comte de Romanones ha visitat a migdia al senyor Moret, pera manifestarli que trobantse bastant millorat podria assistir al Consell de ministres que's celebrarà a las cinc de aquesta tarde.

Consell de ministres

A dos quarts de sis de la tarde s'han reunit els ministres en Consell.

El ministre de Hisenda ha arribat a la Presidencia ab una hora y mitja d'anticipació a la fixada per el Consell, celebrant una llarga conferencia ab el senyor Moret.

El comte de Romanones, al entrar al Consell, ha manifestat que totes les noticies rebudes de provincies acusaven tranquilitat completa.

Ha dit que no tenía cap noticia de Valencia, però que havía telegrafiat al governador demanantleshi, y que esperava la contestació durant el Consell.

També ha dit que havía rebut un telegrama del nostre embaixador a París, fetxat a dos quarts de tres, dientli que havien ocorregut desordres a la capital de Fransa.

El ministre d'Estat ha dit que no tenía noticia de que s'hagués torbat l'orde en lloc del mon.

El ministre de Gracia y Justicia ha dit que'l Consell se dedicaria probablement a la qüestió de les illes Canaries y als aranzels.

Els demés ministres no han dit res que mereixe esment.

El Consell s'ocupará principalment de la qüestió aranzelaria.

La festa obrera

Ara s'está celebrant a la «Pradera del Corregidor», el brenar ab que l'element obrer festeja la diada d'avui.

Regna tranquilitat.

A la «Pradera» hi ha varies parelles de civils. Entre les persones que hi han acudit regna gran alegria.

Els mitins del primer de maig

Malgrat lo anunciat pels periòdics, les reunions republicanes y socialistes d'aquesta nit careixerán d'importancia, puig no hi pendrán part els oradors més notables.

Coristes de Sa Magestat

Les societats y orfeons catalans que fins avui han demanat a l'Ajuntament de Madrid que se'ls incloeixi en el concurs que se celebrará ab motiu de les noces del rei, son el següents:

«La Violeta», de Eloida; el «Coro Vendrellense», del Vendrell; «El Alba» y el «Eco Republicano» (!), de Reus; «La Gacela» (?), de Sant Feliu de Guixols; els «Amigos de la Juventud», de Caldetas; aplec de balladors de sardanes de Crespià, y la orquesta de sardanes de Girona.

INFORMACIÓ DE PARIS

Conspiració bonapartista-dinamitera

Le Soir se fa ressó de la noticia de que s'ha descobert un plan ja determinat y acordat pera enderrocar el govern de la República.

Un diari del matí publica la noticia de haver sigut arrestats els capitans Tamburini y Volper, y de que la policía de Niza ha detingut al comte de Beauregard, que havía desaparescut de París. Aquestes noticies no s'han confirmat, per ara.

Els dos capitans havíen sigut presos l'estiu passat, igualment per un suposat complot, que no's va poder demostrar.

Oficiosament se nega que hagin desertat molts soldats.

De Bruselas diuen que M. Beauregard no té cap relació ab el princep Víctor Bonaparte.

Han sigut presos alguns coneguts anarquistes acusats d'estar en relacions ab els comités bonapartistes.

El primer de maig

Hi ha tranquilitat.

Les tropes encarregades de donar servei ho feren desde la mitja nit, ocupant posicions pera guardar les fàbriques de gas y electricitat.

Les demes s'han distribuit aquest matí pels llocs estratègics. La distribució s'ha fet hàbilment, dissimulantse l'excés de forces.

A la Plassa de la República hi ha hagut una colissió de poca importancia.

S'ha fet un centenar de detencions.

Han sigut expulsats cinc anarquistes, entre els quals n'hi ha tres de italians.

Van pels carrers els cotxes y tramvies.

Els cafès y demés establiments similars estan oberts.

No mes trevalla un dèu per cent dels obrers.

Mes del primer de maig

L'aspecte de la capital es el de un dia de festa.

Davant de la Borsa del Trevall la policía ha fet 117 detencions entre'ls individuus allí estacionats, per creürels sospitosos.

Al moll de Fremapes un grupu de vaguistes de les obres del carril metropolità ha obligat a parar el trevall de la brigada, fent malvé les eines y enderrocant les obres. Al presentarse la cavalleria, els vaguistes ja havíen desaparescut.

A la tarde la circulació pels carrers ha anat animantse.

Les oficines del Telegraf y la Borsa estan custodiades per la cavalleria. Les tropes restants estan escampades pels diversos barris de París.

Als departaments no hi ha hagut desordres.

La vaga es completa.

DARRERA HORA

El Dos de Maig

A dos quarts de sis s'ha cantat, al peu del monument del Dos de Maig, la tradicional absolta pels rectors de Madrid.

Els milicians y'l cos d'artillería donen guarda al monument, haventse instalat tendes de campanya pera passar allí la nit, la qual promet esser fresca.

Els que se'n van

Aquesta tarde ha sigut enterrat un miliciá nacional.

Suscripció a la Deute Amortisable

Datos complets de la suscripció a la Deüte Amortisable:

S'han suscrit 173.500,000 pessetes en obligacions, no havent sigut presentades d'aquestes un milió y mig de pessetes.

En metàlic, el total suscrit es de 300 milions, corresponent a dita cantitat en el prorroteix 75 centims a cada 100 pessetes.

Provant l'atmòsfera

S'ha comentat un article de *La Lectura Dominical*, indicant la necessitat de disoldre les Corts actuals, per suposarse que està inspirat per persona d'alta significació política.

Persones enlairades y que ocupen alta posició han manifestat qu'es inútil parlar de disolució de Corts pera tal o qual fetxa. Pera intentar la disolució s'hauría de reunir avans a les Cambres, doncs la qüestió de confiansa nía podia plantejarla el Govern sens una derrota parlamentaria, y per ara la majoría no voldrá proporcionar aquesta satisfacció al senyor Moret.

La preocupació del públic

La festa obrera ha monopolisat totes les conversacions y comentaris polítics, comparantse la conducta y tranquilitat ab que'ls socialistes han portat a terme la seva manifestació ab la violencia dels atacs que'ls anarquistes han dirigit an en Pau Iglesias en el mitin que han celebrat aquest matí.

En Rius y Torres en defensa propia

El diputat Sr. Rius y Torres, deplorant que se'l califiqui de lliure cambista per les gestions que à nom dels industrials de Mataró, y per son exprés encàrreç, ha realisat contra'ls nous aranzels, nos prega fem públics els següents extrems de la instancia presentada al ministre d'Hisenda y suscripta per mes de quaranta fabricants.

»Es necessari que's concedeixin a nostres materies primes, o siguen els filats, les ventatjes d'un dret mòdic aranzelari, com lo concedeixen Fransa, Alemanya y Italia a llurs respecitves industria de gèneros de punt, quals fàbricas se surteixen de materia prima a Suisa per ser aquesta la nació que produeix mellor y mes barato les filatures.

»Efectivament consultinse els aranzels de les citades nacions y se veurà que'ls dits medis protectors sobre la classe de cotó y filats hasta el número 50 oscilen entre 20 y 25 cèntims per kilogram en moneda equivalent a la pesseta, y en el projecte d'Aranzels se fitxa el promedi de 75 cèntims per kilo per les partides números 259, 260 y 261 relatives a la numeració de filats que procedeixen com materia prima pera nostra industria.

»Pera el major desenrotllo de la industria interesa que als productes compresos desde el n.° 59 al 75, abdos inclusiu, s'hi ajuntin els filats blancs, abrillantats o tenyits, quedant per tant anulat el número 5 de la disposició 4.ª que fitxa els drets dels primers productes corresponents als números 259, 260 y 261 els drets ds 50 cèntims, 75 cèntims y una pesseta per la tarifa 1.ª y 15, 20 y 5 cèntims per la tarifa 2.ª

D'aquesta manera quedaría la nostra industria sota el meteix peu de igualtat que les similars extrangeres, sense perjudicarse el Tresor per aqueixa protecció a la industria nacional de filats, tota vegada que la baixa en els drets se traduiria pera la nació en aument de Duanes; y regoneixen els exponents que la seva industria necessita que se li dongui la major protecció per lo que toca a la materia prima, y regoneixen aixís meteix que són sobrers y excessius els drets que's senyalen als productes elaborats compresos en les tarifes 302 y 303 del projecte.

Consell de ministres

Del Consell de ministres celebrat s, ha fet pública la següent nota oficiosa:

Al comensar el Consell el ministre d'Hisenda donà nota del éxit obtingut en la conversió d'obligacions que ha lograt ab sas operacions un resultat altament favorable.

Pujaven les obligacions a 175 milions y han anat a la conversió 173 milions y mig; pera cubrir la diferencia hasta 178 milions s'han suscrit en metàlic 298 milions.

Altra nova no menys satisfactoria ha facilitat dit ministre, al senyalar pue la recaudació del últim mes ha sobrepujat 3.800,000 pessetas a la obtingudu en igual periode del any anterior.

Per abdos motius els ministres han felicitat a son company.

La manifestació del primer de maig s'ha celebrat a Madrit ab orde complet. Varen acreditar els manifestants una perfecta organisació, portantse durant tot el trajecte ab la major prudencia y circunspecció.

La Comissió organisadora de la manifestació va entregar al president del Consell un manifest ab el sagell de totes les societats obreres en qual document s'expresan les conclusions de sa demanda.

El president donà lectura a sos companys de la exposició dels representants de la agrupació socialista madrilenya entregada ahir al dematí a la presidencia.

Al fero exposà ab tota claretat y sencilleza las constants aspiracions del partit socialista obrer que's resumeixen en son desig de la jornada de las vuyt horas y desenrotllo de la llegislació obrera, en la qual hi han dos punts especials que la comissió esperava tindria molt en comte el govern.

Aqueixes questions son execució de les lleys dites obreres y accés dels obrers als tribunals de justicia.

El president va asegurar a la Comissió que'l Govern te 'l decidit propòsit de continuar ab tota la rapidesa posible la obra ya iniciada al fer participe a las classes obreras de tots els progresos y beneficis de la cultura patria, per medi de la que se'n diu llegislació obrera.

Entent qu'aquesta sería completament inutil sino tingués la sanció per part de la mateixa agrupació, d'una inspecció activa, honrada y vigorosa, y reconeix ademés la necesitat de que les autoritats administrativas per una part y els tribunals per altra, atenguin totas las reclamacions dels trevalladors, ja en colectivitat quan se tracta d'aplicar el dret de reunió y associació, ja individualment per medi d'un enjuiciament facil y econòmic

Per això conta el Govern ab la cooperació inteligent, desinteresada y activa dels Institut de Reformas Socials aont el president va acudir fà pocs dies pera demanarli la preparació de tres importants disposicions, una de las quals s'encamina a facilitar als obrers l'accés als tribunals de justicia.

En quant a la inspecció, se proposa consignar en el Presupost la xifra necessaria fins al complert y eficas desenrotllo.

Com siga que la Comissió hagués insistit sn la necessitat d'abaratar las subsistencias fent possible la vida del trevallador y s'hagués referit al Aranzel especialment per la elevació dels drets sobre les carns vives o mortes y el bacallà, el President va manifestà que sens perjudici de comunicar a sos companys de Gabinet sas aspiracions. la baratura de la vida descansa exclusivament en la manera de fersе els serveys municipsls dels quals dependeixen.

Mes del Consell de Ministres

Va examinar després el Consell els asumptos del Arxipélac Canari, llegint sas respectivas ponencias els ministres de Gracia y Justicia y de la Guerra, terminantse la del Ministre d' Hisenda, que per falta de temps va quedar interrumpuda en el Consell anterior.

Acabat son estudi, en el Consell se procedirá inmediatament á determinar quinas reformas podrán ferse desde ara y quinas requereixen la presentació de projectes de lley.

Acabat l'examen de les reformes de la administració a Canarias, el president va exposar a sos companys una classificació lògica y sintètica de les reclamacions fetes al ministre de la Governació per les societats econòmiques de Barcelona, Tarragona y Reus, acompanyant cada una de dites peticions de les observacions oportunes pera explicar son sentit y relacionarles ab la legislació existent y mides ja anunciades pel Govern. Pera completar l'examen d'aquest punts, els ministres d'Hisenda y de la Guerra aduiren els antecedents que en sos respectius ministeris obren sobre liquidació de la contribució del Ensanxe y urbanisació de Montjuic, y construcció de la casa Correus.

Propera la data de 1908 s'aplica el Govern ab tota urgencia en el modo de donar cumpliment als decrets de les Corts manant erigir monuments en commemoració dels fets heroics de Girona, Saragossa y Manresa, y a tot fi, se procedirà a la preparació dels concursos pera aquests monuments, acudint oportunament a les Corts en solicitat dels credits necessaris.

Paris en revolta

En diferents llocs de Paris s'han trovat explossius, alguns falsos.

En el Pont d'Austerlitz ha pogut ser apagada una bomba ab la metxa encesa.

En el carrer de Cerdunéres s'ha aixecat una barricada.

A la plassa de la Borsa, al arrivarhi un esquadró, els crits ocasionaren una falsa alarma.

Els Camps Elisseus estaven deserts. A la plassa de la República y en els carrers adjacents á la Borsa del Trevall hi havía gran gentada.

Els gendarmes y les tropes han intentat varies vegades inutilment escombrarlos.

Dintre la Borsa del Trevall se celebra un mitin, cantantse «La Internacional».

Lèpine, tement que a la sortida se ocasionin manifestacions, ordena tocs d'atenció que la multitut escolta indiferent.

La cavallería y'ls gendarmes carreguen brutalment contra la multitud. Esclaten crits, pedrades, caient ferits moltissims manifestants.

També hi ha ferits dos inspectors y varis agents.

La multitut, exasperada, se dirigeix cap els boulevards.

A les estacions de ómnibus oneja la bandera de la Creu Roja.

Entre set y vuit de la tarde la multitut abandona la via pública.

Ansietat profonda.

La situació s'agrava

Durant tota la nit se repeteixen les cargues a la plassa de la República.

El public se defensa á cops de ampolla.

Acudeix Lèpine, arengant á la multitut. Aquesta, tot aclamantlo, l'envolta.

Lèpine, desconfiat, s'escapa ab l'automovil.

Nous cants de «La Internacional». Noves càrregues.

LA MATINADA A PARIS

Tres mil detinguts

Despres de la mitja nit sembla tornar la calma.

Com a resum de la jornada s'han fet tres mil detencions.

Hi han innombrables ferits de trets de revolver.

Els ànims estan extraordinariament soliviantats. La policía ha comès enormitats.

De Petersburg

Telegrafien que ha sigut assessinat Gapony.

El tzar ha admes la dimissió al comte Wite.

De Sant Francisco de California

Els representants d'aquesta ciutat demanen al Congres que autorisi un emprèstit de mil milions de francs al 2 y mig per cent pera reconstruir la població.

Anarquistes presos

Han sigut detinguts els anarquistes extrangers Vallina, Tombaletti, Romeo, Tezzillonech, Ciutot y altres.

Se'ls explsarà de Fransa.

Un altre detingut

Ha sigut pres Levy, secretari de la Confederació del Trevall, qui resulta complicat en el complot àcrata-bonapartista.

La qüestió polonesa

Russia comet un gran erro en classificar la qüestió polonesa entre la massa de qüestions que pertanyen als «confins de l'Imperi», ja que deuría considerarla a part com un dels problemes de mes alta importancia política.

Polonia, que ocupa 100,000 kilòmetres quadrats dintre de l'imperi moscovita, té una població quatre vegades mes nombrosa que Finlandia y dotze vegades mes densa. La frontera territorial de Russia europea, que conta 4,000 verstes, ne té mes de la meitat que pertanyen a Polonia; y mentres les fronteres russes llinden ab paíssos de segón ordre (Rumanía y Suecia), els confins polonesos llinden ab potencies com Alemanya y Austria.

Polonia proveeix a les files russes un contingent de 25 mil reclutes. Lo que l'Estat rus arrenca de Polonia monta a 150 milions de rubles anuals, que descartant els gastos de l'administració civil y militar del reialme, dona un contingent net de 40 milions al tresor de l'Estat.

Els dos tersos de la població polonesa que alcansa fins a 20.000.000 d'ànimes estan baix la dominació russa. Els polonesos, ferms y robusts, son excelents obrers y immellorables soldats; feconds «com conills» (segons epigramàtica y irònicament els judica l'actual canciller alemany), sans, de naturalesa no corrompuda per vicis y enrobustida per saludables ostums. Polonia augmenta cada día'ls nombre dels seus naixements y la seva població devé pròspera y nutrida. Els polonesos son actius, inteligents y laboriosos; y els trevalladors son econòmics y estudien les qüestions modernes aportant a llur progressió'l fruit dels seus suors; estan en bona armonia ab les classes burgeses, les que aporten a les industries y al comers la seva direcció y els seus interessos. Per sobre d'aquesta armonía, que no pot esser perfecta, hi vibra un meteix sentiment nacional, una meteixa aspiració comuna: la del deslliurament de la patria polonesa, bressol de la rassa eslava.

Polonia té la seva personalitat ben caracterisada y definida per lo que no pot ser considerada la seva qüestió com ho fa Russia, com un incident dels «confins de l'Imperi»; aqueixa desatenció sols pot tenirla un govern burócrata com el rus que nega les raons que'ls fets afirmen, no considerant per res ni la seva historia ni el seu esperit nacional.

L'erro dels sistemes que empleen ab Polonia'ls governs burócrates no es pas desconegut dels meteixos qui governen, lo que'ls fa ser mes delinqüents y mes odiats encara.

Durant els deu anys de l'actual regnat, el regne de Polonia ha tingut cinc generals-governadors y ni un ha portat cap reforma essencial a la situació general del país. Aquest fet pot fer suposar que o els governadors han sigut ineptes o hi ha, per la part del govern, el propòsit d'estrenyer encara mes les míseres llibertats dels polonesos. Per lo referent als governadors, ni un ha merescut la confiansa del país, ni un ha estat a l'alsaria del seu càrrec, ni ha tingut els poders inherents a la posició política que tenía. Un darrera l'altre, feia hereu al qui venia d'una càrrega que cada volta era mes llorda y enutjosa. Aquesta falsa actitut del Govern envers la nació polonesa deu accentuarse fatalment en l'actual crisi de l'Estat rus. Y, justament en aquesta crisi, el Reialme's ressent penosament de l'aparent tendencia que hi ha a neglijar els seus interessos. Les altres parts de l'imperi, han rebut, al menys, algunes lleugeres reformes, com la del reclutament Finlandia, la dels dominis eclessiàstics Armenia, la de les escoles les Provincies Bàltiques.

Polonia s'alegra y veu ab enveja tota reforma implantada en les altres nacions moscovites, mes no pot menys que alsar la veu al veure que les seves aspiracions son desateses. Per això, passades casi les revoltes que han fet trontollar el soli del czar, ara mes que mai s'agita per conquerir les seves llibertats que les demanen tots els polonesos, sense distinció de classes, puig per sobre dels odis socials palpita en tots ells el gran sentiment del nacionalisme.

L. Z.

SUCCESSOS

— Uns carrabiners á «La Pedrera,» extragueren del mar una barca abandonada, deixantia á la Comandancia de Marina.

— Antoni Sanabria y Montserrat fou detingut per menases de mort á un seu fill que li havía sustret 201 pessetes.

— Robaren en la matinada d'ahir ab fractura de porta alguns genres de la cooperativa «La Matemática», Major del Taulat, núm. 13.

— A Hostafranchs un cavall mossegá á Vicens Rovellat, que degué ser auxiliat al Espensari.

— Una criada denunciá la sustracció de 200 pessetes del baul.

— Sadurnina Berbexau y Maria Gallart foren detingudes baix l'acusació d'haver intentat endursen una nena de cinc anys.

— Al dispensari de Santa Madrona curaren a Sara Mas d'una mossegada del seu marit.

— Al carrer del Peu de la Creu, núm. 28, pis primer, porta segona, foren detinguts dos subjectes per suposat intent de robo.

LA CORBATINERA MODERNA
de P. BASTIDA
7, Canuda, 7

Corbates
Camises
Colls
Mitjons
Elàstics
Tovalloles
Guants
Botonadures
Mocadors
Paraigues
Genres de punt

7, Canuda, 7
MESBARATO QUE JO, NINGÚ

LLIBRES NOUS

Escenes Barcelonines, per EMILI VILANOVA. Volum IV de la Colecció de Obres Completes. Barcelona, 1906.

Havem rebut el quart volum de les obres completes del popular Vilanova, l'escriptor mes genuinament barceloní que ploren les lletres catalanes. *L'Ilustració Catalana* al recopilar totes les seves obres fa un trevall altament benemérit. L'obra den Vilanova, si careixés de frescor de dicció, de ingenuitat y de delectansa, no deixaría de ser una obra cabal y de gran valor, doncs en ella hauríem d'anar a estudiar les nostres costums y el nostre caràcter de quaranta anys endarrera.

***

En Griva, per ANTON BENAZET. Sitjes, 1906.

En Griva, quadro líric al qui ha posat música el mestre Amadeu Luscó, es potser massa plè d'afectació y vol ser massa melodramátic. Ab tot, creyèm qu'el senyor Benazet té condicions per conreuar l'art escénic, puig les que presenta la part literaria de la seva obreta revelen un escriptor. Ens abstenim de ferne un judici mes profond, puig no l'hem vista representada.

***

Un poble en acció. Quartilles den JOAN PI, ciutadà de Barcelona.

Un opuscle en el qui son autor, en Josep M.ª de Sucre, ens conta les seves impressions del mitin de Girona. El mateix autor ho diu en el proleg: «Llegidor, llegeix aquestes quartilles; hi ha un cor que esclata.»

Y un gran entussiasme per l'enaltiment y la llibertat de Catalunya.

***

De nostra terra. Poesíes den JOAN BADÓA. Ab un proleg den J. Delpont. Perpinyá, imp. de Barrière y Comp.ª, 1906.

Diu en Delpont en el proleg: «Encara hi ha per aquesta part de mon, qui s'estima la seva terra y la seva llengua; encara hi ha qui sent la poesía del mar bressoladís, del campestre florit, de les piques nevades y del parlar dels avis; encara hi ha qui té arrelat al cor y enlairat en el pensament l'amor al Rosselló y a la llengua catalana! Un d'aqueixos fills, que tenen delit per cantar les coses patries, En Badóa, un rossellonés que viu a París».

Nosaltres agraim l'atenció d'havernos enviat aquesta obreta, y encoratjèm al autor a seguir endavant en bé de la llengua catalana, no sols per l'amor a lo nostre que té En Badóa, sinó també per les dots de poeta que l'adornen.

***

Rialles. Den JOAN DE LA SANYA. Fetes a Grisenca Vila en díes de sol. Perpinyà, imp. Barrière y Comp.ª, 1906.

Una obreta humorística, d'un bon humor crític, en la que s'hi flagellen certes coses de París y del terrer y que, com la precedent obreta, es filla d'un amor lloable pera les lletres catalanes; fan bona feina els rossellonesos; encoratjemlos.

***

Bruniselda. Drama en tres actes y cinc quadros, per JOSEP PUIGDOLLERS Y MACIÁ y ARTHUR MASRIERA. Música del MESTRE MORERA. 1906.

D'aquest *libretto* ens abstenim de ferne un judici, per varis motius: per ser una *escusa* en la qu'es basa l'obra musical; per haverse estrenat ja; per ser original de dues firmes reconegudes de les que hèm saborejat altres vegades l'ingeni y el *savoir faire* mes o menys acomodatici ab la nova manera de ser de les lletres catalanes; y perque, per ser imparcials es massa llarc l'anàlisi qu'hauríem de fer, y ni el temps ni l'espai ens ho permeten.

***

Aplec de Sonets.—Les Cullites.—Un poema d'amor, per ALEXANDRE DE RIQUER. Ab un monòlec (no pròlec) de l'Aeles Mestres.—1906.

Si diguessim que en Riquer ha assolit la forma impecable del sonet, mentiriem; si diguessim que ha conquistat el domeny de la justesa del ritme y que la armonía de la melodía y de l'emoció es en les seves composicions perfecte, mentiríem també. Mes no obstant, els sonets d'en Riquer tenen una frescor, una ingenuitat, una sinceritat de la que'n tenim pocs exemples en la nostra literatura. En l'*Aplec de Sonets*, que's ressenten d'una certa influensa dels poetas parnassians, l'autor no ha sapigut encara trovar aquella forma definida qu'armonisa la plasticitat —cosa objectiva—y l'emoció, cosa purament subjectiva; un dels Sonets que més ens han agradat d'aquest aplec y de tot el volum es el retolat *A una orquidea*. En *Les Cullites*, el poeta, l'home de sentiment es despulla ja d'aquella esmentada influensa, y, ab tot y no deixar d'esser objectiu, es pot ser aont ha alcansat mes perfecció y ont el ritme, sent'hi mes fluit, mes dols, mes expontani, ha devingut mes acabat. *Un poema d'amor*, el darrer llibre del volum, ja que en realitat hi ha tres llibres, es un poema sincer, compost també en sonets, fondament sentit, y aont pot-ser a causa de la gran expontaneitat que l'ha produit, del gran arrobament que l'ha fet neixer, el ritme no surt a voltes acabat, mes aquets sonets tenen un altre valor mil voltes mes apreciable: el de llur sentiment, font inestroncable de poesía.

Felicitèm al senyor Riquer pel seu nou llibre de poesíes al ensemps que li alabèm el gust esmerat y exquisit ab que ha presentat el seu llibre, que posa a un nivell envejable l'estampa catalana.

***

Regeneración Proletaria, per MANUEL VINAGRE ESPAÑOL.—1906.

Un petit opuscle, concís, si be la qüestió no es tractada molt fondament, quina doctrina està resumida en aquestes ratlles que traduím: «El medi per millorar y per suavisar les queixes dels oprimits es trova en la democracia sincera y pura elevada a un régim republicà y dintre d'aquest al federal, per representar mes garantíes de llibertat. L'allunyament del poble de la política es una gran ingratitut y constitueix un retràs pera l'adveniment dels ideals dignes y altruistes».

***

Festa de la Bellesa. Secció de Belles Arts del «Centre Català de Palafrugell». —1905.—Estampa de Joanola i Ribas. Palafrugell.

Quant aquesta festa es celebrà donarem ab extensió noticia d'ella; publicarem els parlaments d'en Joan Maragall y d'en J. Massó y Torrents, y fragments dels trevalls premiats, dels nostres estimats amics Gabriel Alomar y J. Pous Pagés.

La presentació es esmerada y artística y fa honor a l'estampa dels senyors Joanola i Ribas de Palafrugell.

M.

BOTLLETÍ BORSÁTIL

Cambis facilitats per la casa F. Mas Sardá y fills, Banquers.—Rambla del Centre, 20.

Sessió de la tarde

A LES QUATRE TANCA

Cotisació Oficial

	Ob.	Tancá
Interior fi mes	82'43	82'42
Alicants "	90'05	90'10
Norts "	55'10	55'10
Orenses "		28'20

Giros

Madrid y demes plasses marcables del	
Regne, 8 dies vista	00'30 °/o dany.
Londres, 90 dies	d. 28'40
» xec	p. 28'95
París xec	p. 15'10

Dentes del Estat y del Municipi

Cambis			Queda	
81'825	4 0/0 Interior fi de mes		82'45	82'475
»	» » fi próxim		»	»
»	» » comptat		»	»
101'00	Deute Amortisable, fi de mes		»	»
»	» » fi próxim		»	»
»	» » comptat		»	»
104'50	Emprèstit Municipal, (6 °/o)		104,50	104,75
102'50	» » (5 °/o)		102,50	102'75
99'15	» 1.r maig 1899 (4 1/2)		»	»
99'15	» 1.r maig 1904		»	»

Obligacions Comptat

165'	F. C. Barc. Saragossa adhe. (6 °/o)		»
88'25	» » » serie A (3 °/o)		»
83'60	» » » serie B »		»
89'50	» N. Espa. Prio. Barce. (3 °/o)		»
83'	» » Lleida y Reus y T.ª accions adherides		»
105'25	» » esp. Segovia (5 °/o)	105'25	105'50
104'75	» » esp. A. a V. y T. (5 °/o)	104'75	105'
77'50	» y Mines S. Joan Ab. (3 °/o)	77'50	78'
58'	» Tar. Bar. y Fransa (21 4 0/0)	58'	58'25
	» Madrid Saragossa Alacant		
104'85	» serie A Valladolid a Ariza	»	»
94'75	» » C (4 0/0)	94'75	93'
66'50	» Mad. a Bar. directes (2 2 1/4 0/0)		
56'	» M. a Barcelona-Reus a Roda (2 1/4 0/0)	56'	56'25
58'65	» Grao Alm. V. no adhe. (3 0/0)	»	»
75'	» Alm. Val. Tar. adheri. (3 0/0)	75'	75'25
54'75	» M. Z. O. y Vigo, 1880 y 1882	55'50	55'75
89'	» » » prio. (3 0/0)	»	»
102'	» Vall. a Med. Rioseco (5 0/0)	»	»
105'	» M. Ca. a P. y Or. Esp. (5 0/0)	105'	105'50
15'	» ec. de Vil a Al. y Yec. (3 0/0)	»	»
65'75	Ferrocarrils Andalusos (3 0/0)	»	»
75'75	Canal d'Urgell	»	»
99'75	Companyía Trasatlántica (4 0/0)	»	»
99'50	C.ª Gral. Tabac. Filipi. (4 1/2 0/0)	99'50	100
73'	Stat. Gral d'Aigues Barna. (3 0/0)	»	»
102'50	Stat. Hullera Espanyola (4 1/2 0/0)	»	»
105'00	C.ª Barcelonesa d'Electr. (5 0/0)	105'	105'50
104'	» General de Tranvies (5 0/0)	»	»
87'	» E. U. y S. de Cartagena (5 0/0)	»	»
100	Iluminació de poblacions (3 0/0)	»	»
96'50	Societat General Sucrera d'Espanya.—1 al 108.000	96'50	97'

Accions

163'65	Banc Hispá Colonial fi de mes	163'65	163'95
»	» » fi próxim	»	»
22'	» Préstams y descomptes	»	»
50'55	Catalana Gral. Credit fi de mes	»	»
"	" " fi próxim	"	"
56'65	Crèdit Mercantil fi de mes	"	"
"	" " fi próxim	"	"
27'80	F. C. Orense fi de mes	28'10	28'20
"	" " fi próxim	"	"
53'40	" Nort Espanya fi de mes	55'10	55'20
"	" " fi próxim	"	"
89'20	" " Alacant fi mes	90'30	90'40
"	" " fi próxim	"	"
85'00	de Barcelona, comptat	"	"
10'	Vitalici Espanya, comptat	"	"
	Hispà America, comptat	"	"
102'	Foment y Obres Construccions	"	"

Borsa de Madrid

Interior comptat	81'05
Id. fi mes	82'35
Id. próxim	»
Amortisable 5 0/0	101'15
Acd. Banc d'Espanya	438
Comp.ª Arrendataria de Tabacs	402
Francs	15'
Lliures	28'92

ULTIMA HORA

Interior fi próxim	82'47

Borsa de París

Exterior Espanyol 4 0/0	94'22
Interior " "	71'60
Renda Francesa	99'12
Rus 4 °/o	84'50
Alacants	370'
Nords	228'
Rus 5 °/o	94'30
Versement	434 112

Secció de cambi de monedes

Alfonso	14'60 °/o
Isabel	17'85 "
Unses	14'70 "
Or de 4 duros	14'20 "
Or de 2 y 1 duro	12'75 "
Dollars	17'85 "
Lliures esterlines	28'75 ptes. una
Francs	14'75 °/o
Marcs	140'50 "

TRIBUNALS Y JUTJATS

Dels quatre assenyalaments que hi havian anunciats pera ahir, sols un dels que se celebraren en la secció segona d'aquesta Audiencia provincial se fa digne de menció.

Es un judici oral provinent del Jutjat de la Concepció y promogut per D. Josep Puig y Cadafalch, contra R. G., pel delicte d'injurias.

L'assumpto motiu del judici consistía en la reproducció feta en *El Noticiero Universal* pel *reporter* que s'asseia en el banquet dels acusats, de varis fragments d'un article que publicà *La Publicidad* en el que ab motiu de certes frases pronunciades pel querellant en una sessió de l'Ajuntament que's considera ren molestes pera'ls periodistes que a ella acudian, s'atacava al senyor Puig.

L'acusació particular representada per En Francesc Cambó, sostingué l'existencia del delicte en el sentit de que les altes dots del injuriat y els meritoris serveis que prestà al Municipi con a regidor no mereixian tal pago y en que essent falses les acusacions que'n aquell article se li dirigeixen constitueixen delicte, perque venen en perjudici de'l seu prestigi y la seva fama professional.

La defensa que anava a càrrec del advocat senyor Rodés, aduí en favor del seu criteri d'inculpabilitat, l'afirmació de que'l processat feu insertar els fragments en qüestió, mogut per un sentiment de solidaritat creient als seus companys de periodisme ofesos com ell per les esmentades frases del senyor Puig y Cadafalch, y obrant per tant en protesta d'un atac, lo que feia perdre al fet tot caràcter de delicte, ja que segons el Còdic Penal deixa d'esser punible la injuria determinada per una ofensa.

Declararen dos unics testimonis que compareixeren al acte En Josep Font y En Pascual Sans, essent llurs declaracions d'escassa importancia.

El judici quedà clos pera sentencia.

Al Jutjat de la Concepció pertoca la guardia d'aquesta tarde y demà al matí.

CORRENT MON

Un rellotge municipal

Els anglesos tenen fama de bons colonisadors y per cert molt ben guanyada.

Ara meteix estan realisant al Sudan una obra de cultura que'ls hi agrairà la humanitat y en especial els particularment beneficiats per la meteixa.

Això si, els colonisadors saben perfectament que d'això de la civilisació no se'n pot abusar, sobre tot a la primeria y que fer passar tot d'una a un poble desde l'estat mes rudementari y inculto a una vida floreixent y progressiva podria rependre als naturals y produ'ls hi un empatg dificultós de pais.

Al esmentat efecte en la regió sudanesa de que s'han fet amos van ab molt compte ab propassarse respecte al particular, caixis es que a Khartoum, capital de la colonia, situada a la vora del Nil Blanc, avans de pensar instalarhi vies de comunicació, tranvies y cinematògrafs, s'han preocupat d'establirhi rellotge públic, eina considerada com la mes essencial de la vida per una gent que tenen per lema «el temps es or» y posseits per conseqüent del criteri de que al donar als indigenes sudanesos idea del valor del temps els hi donen també el de la moneda, encara que d'aquesta la gent d'aquell país ne vegi menys de la que veuen els espanyols, que es tot lo que's pot dir.

Però fins en la instalació del rellotge a la vila de Khartoum els anglesos han obrat ab molta prudencia y ab molt mètoze y considerant que un rellotge públic de corda ab la seva máquina, esfera pèndol y agulles potser fora una andrònina massa complicada per unes inteligencies primitives, han resolt aques inconvenient d'una manera iant pràctica com senzilla.

Al efecte han penjat de la branca d'una palmera situada en el lloc mes cèntric de la població una placa d'acer, sobre la qual el «rellotge» del Municipi, seguint les instruccions del governador de la colonia, que es l'únic que te rellotge en el pais, marca les hores picant ab un martell.

De totes maneres els indigenes del Sudan per migrats que siguin els beneficis que'ls hi proporciona la seva dependencia dels anglesos, poden ben consolarse pensant que a n'els naturals de Rio de Oro, encara'ls hi ha sortit menys a compte la dominació espanyola, tota vegada que'ls nostres paternals governs la primera providencia que prengueren pera europeisarlos va ser... felshi pendre cèdules personals.

EFE.

Informació econòmica

La reunió dels presidents. — Com teniem avensat, ahir a les sis de la tarde van reunirse els presidents de les corporacions economiques de Barcelona pera tractar de les noticies relatives a modificacions en els aranzels y a la confecció de tractats de comers.

En la dita reunió s'ha adoptat l'accord a que fa referencia la següent nota que s'ens ha facilitat:

«En vista de l'ingerencia manifesta dels representants y corporacions de algunes nacions extrangeres que pretenen intervindre en la confecció del nostre aranzel, que es una obra que reclama completa llibertat per esser una manifestació de la propria soberanía, les corporacions «Economica de Amics del País», «Institut Agrícola Català de Sant Isidro», «Ateneu Barcelonès», «Circol de la Unió Mercantil», «Cambra de Comers» y «Foment del Trevall Nacional», han acordat protestar de la intervenció de entitats extrangeres en aquest assumpte tot reconeixent la procedencia de reformar l'Aranzel de conformitat ab l'autorisació parlamentaria, atenent les reclamacions dels productors y comerciants espanyols y combatre per tots els medis que aquesta obra's porti a terme per las reclamacions dels extrangers y a espatlles del Parlament.»

Una sola entitat economica barcelona s'ha negat a susbcriure les precedents declaracions, y es la «Lliga de Defensa Industrial y Comercial», que presideix el diputat regionalista per Mataró, senyor Rius y Torres. D'aquesta actitut s'en deduex que la «Lliga» deu estar conforme en que les nacions extrangeres interessades s'encarreguin de esmenar els aranzels espanyols. D'altre manera no té explicació natural la esmentada negativa.

Seguint per aqueix camí, es facil que vegem aviat a la «Lliga de Defensa Industrial y Comercial», y al seu president Sr. Rius y Torres adherirse a la campanya promoguda pet la Cambra de Comers y l'Circol de la Unió Mercantil de Madrit. Cal esperar una caiguda final quant les ensopegades sovinteijen.

El paperaires.—Havem rebut copia de la exposició que'ls fabricants de paper cartró y cartulina, en nom dels de Catalunya dirigeixen al ministre d'Hisenda sobre'ls privilegis concedits a la empresa «Papeteries Espagnoles du Vall d'Aran». Demanan la supresió del apartat 18 de la disposició 6.ª del nou Aranzel per la qual s'autorisa el transit per Fransa de la pasta de paper y papers de periodics y d'embolicar que's reimportin per Irun y Port Bou.

Fan notar los recurrents la prohibició que les ordenanses de Duana estableixen a certas industries a 10 kilometres de la frontera y lo que autorisaba el R. D. de concesió a dita Companyia, que no's cumpleix.

De desitjar es que ja que no's concedeixen las admisions temporals y no's reforma l'Aranzel en desitj de la producció nacional, no serveixi cert exclusivisme pera dany dels d'aquí y profit dels que no contribueixin a las cargas del Estat.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Espectacles Audicions Graner. Avui dimecres a dos quarts de cinc **Poruga;** a dos quarts de sis **Scherzo** y **La Presó de Lleyda.** Nit a les deu **Un castell feudal** y **La Presó de Lleyda.**

TEATRE PRINCIPAL.—Diluns, 7 de maig a les nou de la nit.—Primer concert Paderewski. Dimecres dia 9. Segon concert Paderewski.

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Avui dimecres, **Tosca.**

TEATRE CATALÀ ROMEA.—Avui dimecres, benefici Fuentes.—**La Reina, Matrimoni s'ha tractat** (estrena), **Jugar a casa** (estrena), **L'amic Cirera** y **Cura de Moro.**

TEATRE TIVOLI.—Avui, dimecres, tarda a les cinc, **Enseñanza libre** y **El arte de ser bonita.** Nit a les nou, **El amor en solfa, El Pobre Valbuena** y **La gatita blanca.**

TEATRE DE NOVETATS.—Continua obert l'abonament a dies de moda pera 21 funcions a diluns per la Companyia del teatre Lara de Madrid.

Tipografía de Domenech, Consell de Cent, 321.

PASTILLES MORELLÓ

Obren per inhalació dels agents antisseptics y balsamics que desprenen a mida que van disolventse en la boca. — Curen *refredats, tos, catarros, asma, bronquitis* y demes afeccions del aparell respiratori. — Indispensables als que han de cansar la veu y als qui llurs ocupacions els obliguen a sofrir cambis de temperatura. **Se vènen a casa tots els apotecaris.**

ELIXIR SALAMÓ

GRAN RECONSTITUIENT

de composició moderna a base de **cacodilat de ferro, hipofosfit de manganesa, citrat de cafeina** y **alcaloide de la nou vómica, cura la neurastenia, anemia** y **clorosi.** Indicat en la **debilitat general,** ja sia per excessos, ja per convalescencia; preu, 3'50 pessetes. Se ven a les principals farmacies. Dipòsit: **Farmacia Salamó,** Ausiás March, 31, **Barcelona.** *Pot de mostra gratis.*

Cartró - cuiro pera teulades

NO CONFONDREL AB EL CARTRÓ PINTAT DE QUITRA

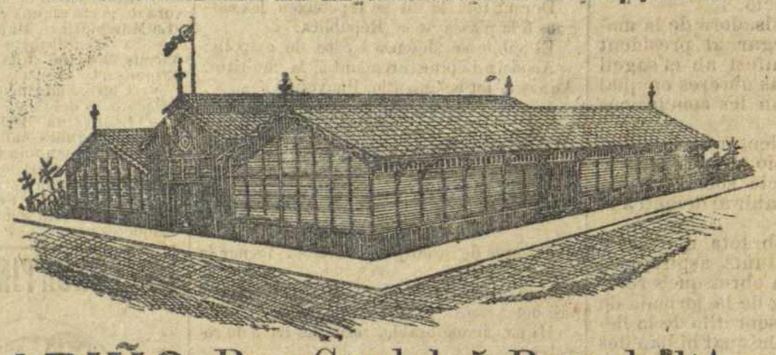

F. G. MARIÑO - Rec Condal, 5 - Prop de l'Arc de Triomf

Esqueles funeraries s'admeten fins a les dotze de la nit

Fábrica de Pianos

CHARRIER & Cie

AURORA, N.º 11.—BARCELONA.

Pianos AMERICAN STYE a cordas verticals y creuades. — 5 models drets y 2 de cua. Exportació a tots els paissos.

DIRECCIÓ TELEGRÁFICA: *Charpratico.*

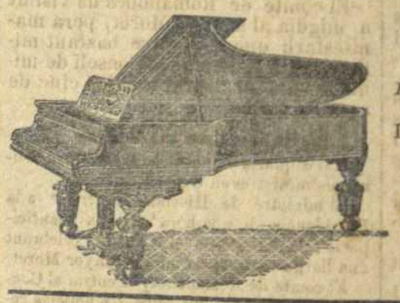

Vda. de P. Estela

ANTIGA CASA **Bernareggi**

Despaig: Corts, 607, Barcelona
Fábrica: Santa Agna, 6, Gracia

Diferents models, rectes y de cua en tots estils.—Grans premis y medalles d'or en les Exposicions universals de París, Viena, Barcelona, etz., etz.

Comers interior y d'exportació

Catàlecs gratis

Proveedor de la Real Casa y de las Enseñanzas de Música

HORTÍCOLA INTERNACIONAL

— DE —

IGNASI CONILLAS

Construcció de Parcs y Jardins.—Adorno de salons pera banquets y casaments. — Exportació a Provincies y Ultramar d'arbres Fruiters y d'adorno. — Especialitat en tota classe de plantacions per contracte

Despaig: Aragó, 306 y 308. - Barcelona

DEMANIS CATÁLEC

Gran Balneari de la Societat Anonima

Vichy Catala

Situat entre l'estació y el poble de Caldes de Malavella (Girona).

Distansia desde Barcelona: en tren lleuger, 2 hores, 30 minuts; en tren correu, 3 hores.

Inauguració de la temporada: dia 1.er de Maig

Establiment de primer orde. Aigües mínero-medicinals, termals, de temperatura 60°, alcanines, bicarbonatades-sódiques. No tenen rival pera'l **reumatisme** la **diabetes** y afeccions del **estòmac, fetje** y **melsa.**

Aquestes aigües de universal renom, es venen sols embotellades. a les ampolles dueu tots els distintius ab el nom de la **Societat Anonima Vichy Català.** Cridèm l'atenció dels consumidors y molt particularment dels malalts pera que no's deixin sorpendre atmitint com idèntiques a les nostres aigües, altres d'**artificials** que s'ofereixen en aquest mercat ab noms de **fonts imaginaries** que son solament marques de fabrica y no **fonts d'origen.**

Es venen a tot arreu.—Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol.

MARIÁN LORÉS

Successor de MARIMÓN Y LORÉS

Antiga Casa Garreta, Roger de Flor, núm. 85

Teléfon 1290—BARCELONA—Teléfon 1290

RUTLLANES DE PAPER PERA FILADURES

ÚLTIMA PERFECCIÓ

Se'n fabriquen de totes classes pera seda, cotó y llana.

Especialitat en canettes y rutllanes indecolables y embernissats pera màquines contínues y selfactines AB PATENT D'INVENCIÓ

SE GARANTISA SA EXACTITUT Y BONA CLASSE DE PAPER. — PREUS SENSE COMPETENCIA

FÁBRIQUES

DE

MOSÁICS HIDRÁULICS, PEDRA, GRANET ARTIFICIAL Y CANONADES DE CIMENT

A BARCELONA

CIMENT PORTLAND Y CALS HIDRÁULICA

Vallcarca (Costes de Garraf)

DE

H. E. BUTSEMS Y FRADERA

Despaig, Pelayo, 22 - Barcelona - Teléfon 531

PREMIATS EN VARIES EXPOSICIONS